

Dialogsammanställning

Dialogprocessen

Arbetet med planprogram för Gottsundaområdet har pågått sedan 2015. Under arbetets gång har flera olika dialogmöten av olika slag genomförts. Det har varit allmänna möten med boende, djupare dialoger med utvalda grupper som vanligtvis inte kommer till tals i medborgardialoger och breda visionsseminarier med lokalt verksamma aktörer, kommunala förvaltningar och bolag, förtroendevalda, fastighetsägare och statliga myndigheter.

Dialogerna har både handlat om stadsutveckling och andra utvecklingsfrågor. Inspel som lämnats under dialogerna har påverkat såväl planprogrammet som innehållet i Handlingsplan Gottsunda/Valsätras fokusområden.

Innehållsförteckning

- Gottsundadagen 7 november 2015** – Den första externa dialogen var vid Gottsundadagen 2015. Vid detta tillfälle ställdes snabba frågor till besökare angående hur man uppfattar området. Styrkor ida och hur man önskar att området utvecklas mm. Detta var starkt vägledande i de kärnvärden och den vision som tagits fram i planprogramsarbetet. **s. 4**
-
- Visionsdag med lokala aktörer 4 december 2015** – genomfördes övningar kring Gottsunda idag och i framtiden - bland annat genom en SWOT-analys i grupparbeten. **s. 6**
-
- Samtal med fokusgrupper, vår 2016** – under våren söktes aktivt vissa grupper som vanligen inte kommer till tals i dialoger upp för att bredda perspektiv i arbetet. Dessa mindre riktade dialoger gjordes med barn och unga knutet till fritidsklubb-/gård, lovaktiviteter, äldre på träffpunkten, etniska minoriteter via Studieförbundet och småbarnsföräldrar på Treklangens och Kristallens öppna förskolor. Dessa mindre samtal resulterade dels i att deltagarna fick markera bra och dåliga platser på karta och föra in sina synpunkter på möjligheter och risker med utvecklingen i Gottsundaområdet. Några aspekter som kom upp rörde trygghet, behov av tillgång till arbete och bostäder man har råd med – även efter renoveringar. **s. 25**
-
- Politiskt visionsmöte om området 19 april 2016** – presentation av arbetet samt grupparbeten om SWOT mm. Den största farhågan som lyftes var risken för gentrifiering – att många gottsundabor inte kommer ha råd att bo kvar efter renovering. Hyreshöjning som ger konsekvenser i form av oro och problem på individ- och familjenivån och höjda socialbidrag och kostnader på samhällsnivån. Utöver detta lyftes möjligheter i form av att möjliggöra lokala jobb vid utvecklingen, skapa en bättre blandning av bebyggelse (upp-låtelseformer, arkitektur mm) för en tryggare miljö med mer socioekonomiskt blandad befolkning. **s. 30**
-
- Allmän dialog 26 maj 2016** – stationer som återkopplade kärnvärden och vision som tagits fram utifrån material som inkommit i tidigare dialoger. Även möjlighet att markera bra och dåliga platser, presentation av nuläge i hörsal. Utöver detta fanns en station där möjligheter och risker med utvecklingen lyftes fram. **s. 51**
-
- Allmän dialog 3 december 2016** – återkoppling kring aktuellt arbete i de fysiska frågorna – exempelvis strategier och stadsbyggnadsidéer. Bra och dåliga platser dels som återkoppling från material som inkommit i tidigare arbete och dels möjlighet att fylla i. Utöver detta var det en station man fick lämna idéer på hur man ser att Lina Sandells park skulle utvecklas (genomförs med stöd av Boverket, ansökan kopplad till planprogramsarbetet och identifierade behov). Det största fokuset på denna dialog låg på en återkoppling utifrån risker och möjligheter som lyfts upp i dialogerna tidigare. Det var två stationer knutet till detta, en om trygghet och trivsel – med bemanning från bland annat polis, socialtjänst, och kulturförvaltningen. Den andra stationen hade fokus på boende i framtiden knutet till renovering. Vid denna station fanns representation bland annat från fastighetsägare. **s. 64**
-
- Workshops med lokala aktörer september 2017** – tre workshops på teman som under tidigare dialoger lyfts som risker och möjligheter med utvecklingen i Gottsundaområdet: Hållbar renoveringsprocess, Trygghets- och trivselfrämjande insatser och Lokala arbetsmarknads-åtgärder. **s. 77**
-

GOTTSUNDAOMRÅDET

Gottsundadagen 2015 sammanställning av enkäter

I samband med Gottsundadagen, lördagen den 7 november, fanns Uppsala kommun på plats i Gottsunda centrum för att inhämta synpunkter och idéer för framtidens utveckling av Gottsundaområdet. Området omfattar Gottsunda och Valsätra.

Synpunkterna lämnades i enkätform. Denna enkät kunde även besvaras på Uppsala kommuns hemsida fram till den 22 november 2015. Här nedan redovisas en del av resultatet som framkom från enkäten.

17 av 225 anser att butikerna är det bästa med området.

64 personer vill att utbudet av butiker ska utvecklas.

58 av 225 tycker att det finns ett rikt kulturutbud i området.

46 personer önskar att kulturutbudet ska utvecklas.

30 personer drömmer om mer aktiviteter och events.

Det bör finnas fler mötesplatser och aktiviteter för alla.

42 personer anser att det bästa med området är att det finns god kollektivtrafik och cykelvägar.

Det här tycker vi om
Gottsundaområdet

7 personer anser att säkerheten/tryggheten är god idag.

32 personer vill att säkerheten/tryggheten ska öka.

104 personer anser att det bästa med området är närmiljön.

Gottsunda centrum är en uppskattad plats i området.

117 av 225 tycker att det bästa med området är naturen

27 personer vill se mer natur inom området.

42 personer tycker att det bästa med området är mångfalden av människor.

36 personer tycker att människorna och sammanhållningen är värdefull.

ORD OM GOTTSUNDAOMRÅDET IDAG

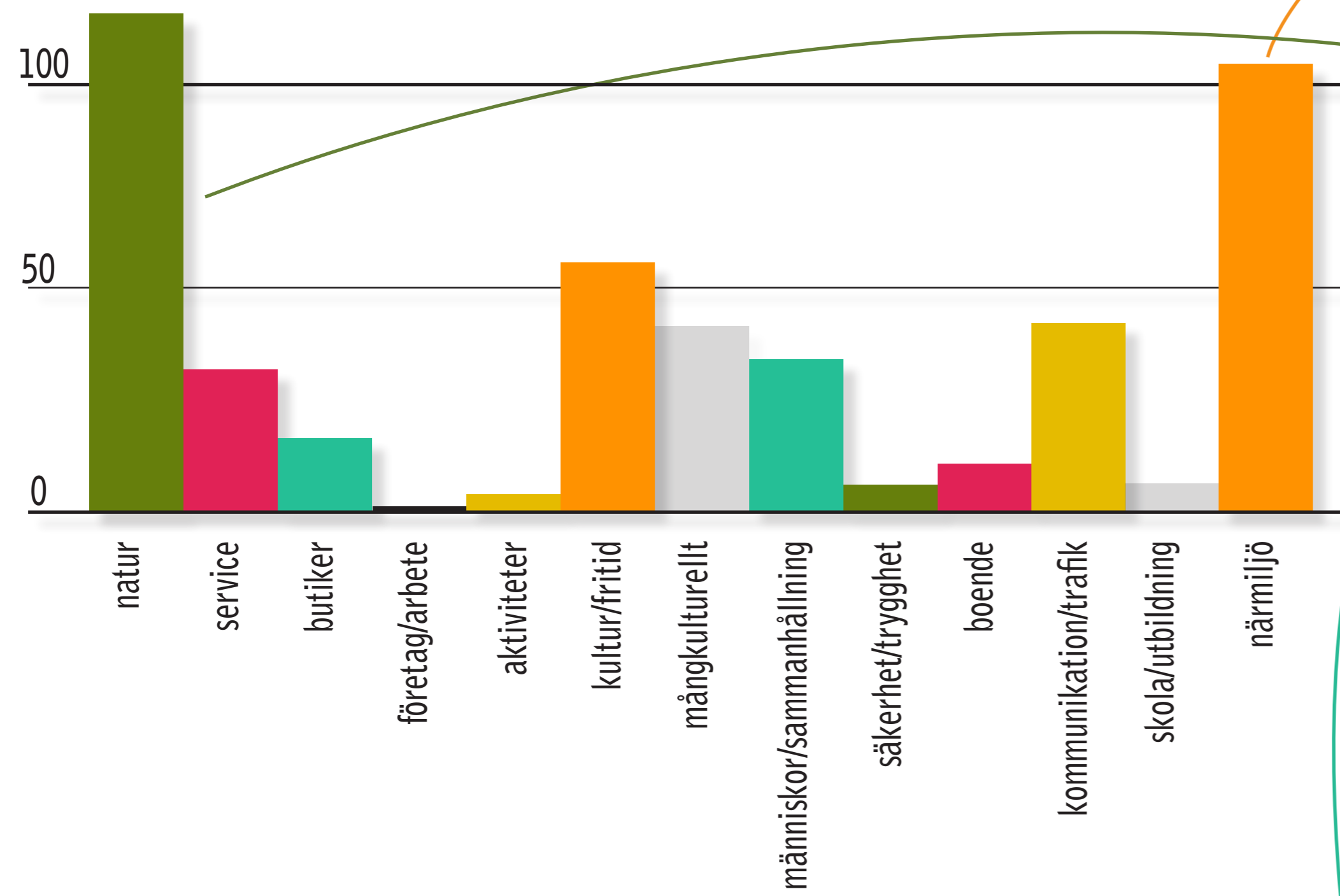
NÄRA TILL ALLT
VACKERT
kärlek bekvämt
vänligt
segregerat kultur
tomma lokaler
tillgängligt
MÄNNISKORNA närhet
NATUR
AFFÄRER CENTRUM
barnvänligt oroligt
oförtjänt dåligt rykte
dåligt rykte
MÅNGKULTURELLT
GRÖNT bibliotek
FINT bra utbud
MASSOR AV TRÄD
BRA trevligt
LAGOM
billigt boende
småstad
LEVANDE bra kollektivtrafik
MÅNGFALD

Totalt svarade 225 personer på enkäten varav 195 personer svarade under Gottsundadagen och 30 personer svarade på enkäten elektroniskt via Uppsala kommuns hemsida. Av dem som svarat bor 155 personer i Gottsundaområdet. 51 personer bor inte i Gottsundaområdet och 19 personer har ej angett var de bor.

Vad är det bästa med Gottsundaområdet?

staplarna visar antal personer som nämnt begrepp eller meningar kopplade till aspekterna nedan

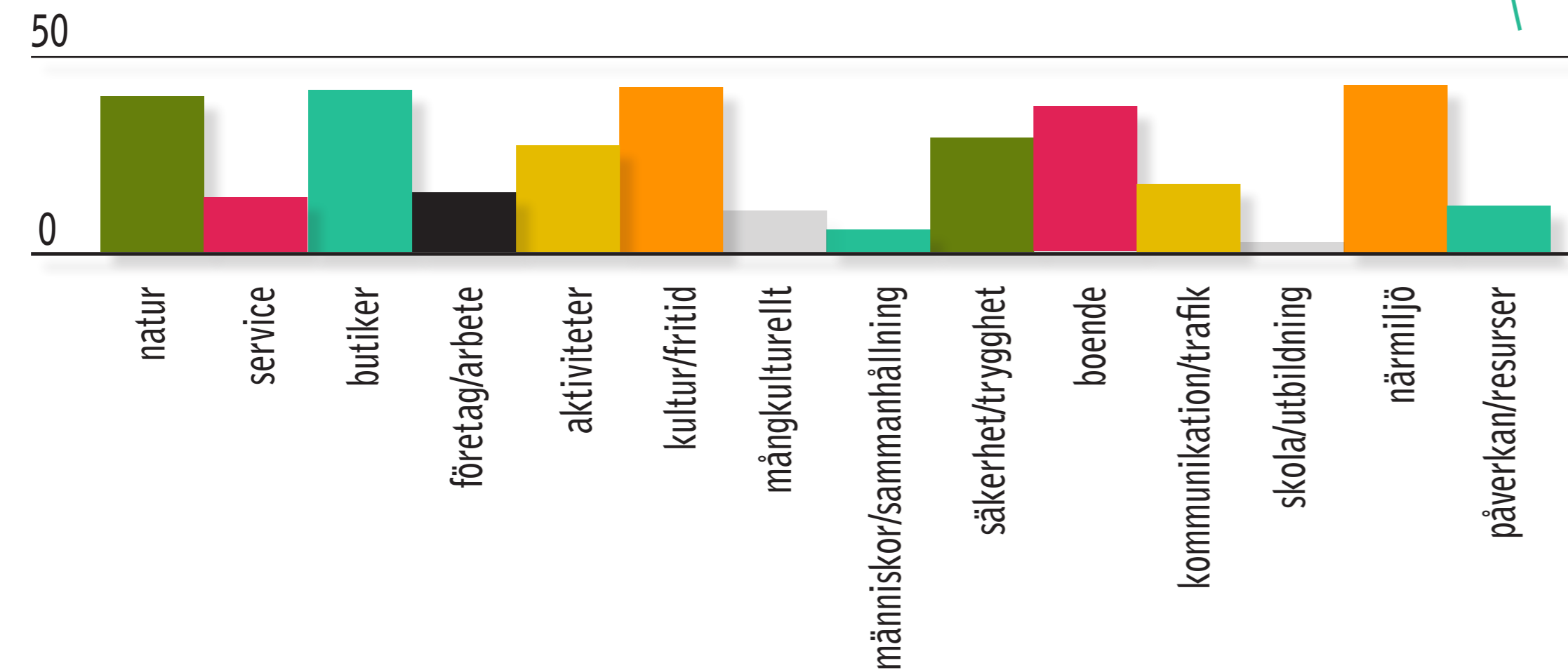
Inom kolumnen **närmiljö** återfinns begrepp som exempelvis bra, fint, hemtrevligt, läget, närhet och nära till Gottsunda Centrum. Att det blir större, att mycket har blivit bättre, roligt, livligt och levande. Personligt, unikt, rofyllt och välkommande.

Naturen anses vara värdefull inom området. Ord som nämns är bland annat höga tallar, Gipen, vacker natur, mycket natur och nära till skog. Vattnet, stigar och promenadstråk, nära till natur och alla stora grönområden.

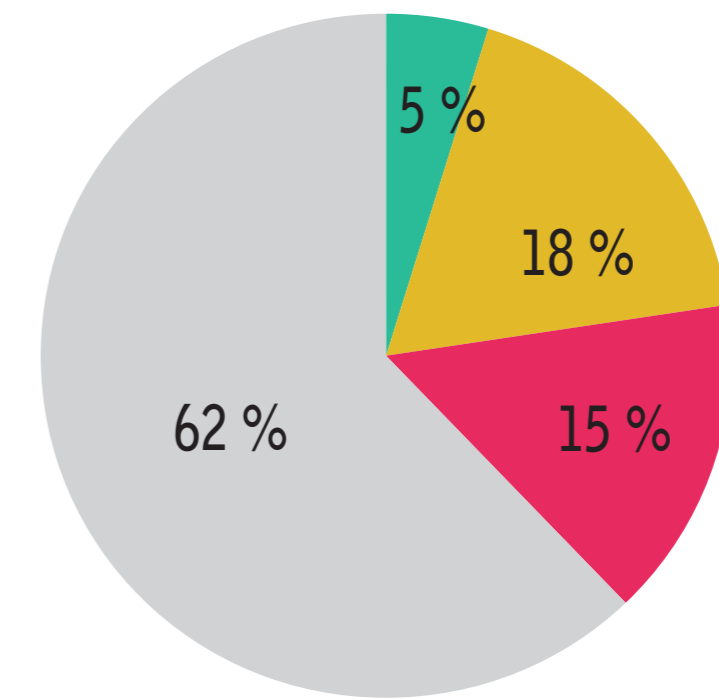
I framtiden vill man se ett större utbud av **aktiviteter** och **butiker** samt att ha en högre **säkerhet/trygghet** och kunna **påverka** mer än vad som är möjligt idag. **Aktiviteter** som nämns är ett större idrottsutbud, idrottsverksamheter och lokaler, lekplatser, badplats, aktiviteter för folkliv, aktiviteter för ungdomar samt mer aktiviteter för barn.

Framtiden - Vad är din dröm?

staplarna visar antal personer som nämnt begrepp eller meningar kopplade till aspekterna nedan

Bostäder i Gottsundaområdet

5 % anser att boendet är det bästa med Gottsundaområdet. 18 % vill att boendemöjligheterna utvecklas och 15 % personer nämner boende i samband med frågan vad man vill se mer av i Gottsundaområdet. 62 % av de svarande har inte nämnt boendefrågan i enkäten.

Åsikterna om hur området ska bebyggas, här nedan redovisas några kommentarer. Renovera befintliga hus. Inga fler bostadsrätter. Fler bostadsrätter. Fler hyresrätter. Högre hus. Inga höga hus. Bättre balans mellan upplåtelseformer. Studentlägenheter. Fler hus. Inte bygga så tätt. Bygg luftigt. Satsa mer på renovering. Försiktig utbyggnad. Förtäta ej. Bygg snyggt. Bygg mer.

ORD OM FRAMTIDENS GOTTSUNDAOMRÅDE

GOTTSUNDAOMRÅDET

sammanställning **workshop** 2015 12 04

Introduktion

Uppsala kommun bjöd fredagen den 4:e december 2015 fastighetsägare, näringslivsrepresentanter och andra intressenter till en workshop gällande Gottsundaområdet i Uppsala.

Till grund för workshopen låg den tidigare genomförda Gottsundadagen som ägde rum den 7:e november 2015. Gottsundadagen syftade till att inhämta synpunkter och idéer för framtidens utveckling av Gottsundaområdet.

Målet för workshopen den 4:e december var att lägga grundstenarna för en gemensam vision och målbild för social hållbarhet i Gottsundaområdet. Dagen inleddes med en tillbakablick på Gottsundadagen där invånares åsikter om Gottsundaområdet, hur de uppfattar området idag och hur de vill att det ska utvecklas i framtiden, presenterades.

Deltagare

Grupp 1

Pia Sörås Staflin
Anna Andersson
Gunhild Hansen
Örjan Trapp
Niclas Andersson
Anders Arvids
David Kierkegaard

Kulturförvaltningen
UKFAB
Mötesplatsen Kontakten, Studieförbundet
SBF
SBF
Rikshem (Metod arkitekter)
Uppsalahem

Grupp 2

Helene Roman (förmiddag)
Patrik Thorell
Ellen Ferngren
Monica Söderbaum
Gunilla Englund
Roger Lindström (förmiddag)
Fanny Reuterskiöld

Gottsunda fritidsklubb och fritidsgård
Rikshem
UKFAB
Socialförvaltningen
SBF
SBF (förmiddag)
SBF

Grupp 3

Kerstin Helsing (förmiddag)
Ann Edlund
Ulf Segerlund
Mats Eriksson
Annika Danielson
Mattias Rosendahl

Gottsunda Dans & Teater
UKFAB
Rikshem (Metod arkitekter)
SBF
SBF
Mötesplats Treklängen

Grupp 4

Elisabeth Viksten Eriksson
Luigi Fallai (förmiddag)
Lars-Gunnar Sjöo
Carin Carlsson
Helena Espmark

Gottundaskolan
Graflunds/D. Carnegie
Uppsalahem
Gottundabiblioteket
SBF

Grupp 5

Helena Reinham (förmiddag)
Therese Björklund
Gustav Jacobsson
Helena Klintström
Ulf Lidström
Jan Frischenfeldt

SBF (KLK kommunikation)
Graflunds/D. Carnegie
Gottsunda kyrka
SBF
Uppsalahem
UKFAB

Workshopledare

Emelie Arnoldsson
Johanna Ogéus
Sofia Svanland

Tema
Tema
Tema

Program

Introduktion

Bakgrund

Gottsundadagen - Återkoppling

Pass 1 - Strykor och svagheter?

Pass 2 - Attraktiv/bra/socialt hållbar

utveckling i Gottsundaområdet

Presentationer

Pass 3 - En gemensam vision

Sammanfattning

Workshop:en genomfördes som en heldags aktivitet med grupparbete, redovisningar och promenad i området på schemat. Vi tillbringade hela dagen på plats i Gottsunda centrum på Kulturpunkten.

Dagen inleddes med en introduktion samt presentationsrunda av deltagarna. Därefter följde en presentation av bakgrunden till projektet samt en återkoppling till Gottsundadagen som ägde rum i november månad i Gottsunda centrum.

Förmiddagen fylldes därefter med grupparbeten kring frågeställningarna; styrkor och svagheter? och Attraktiv/bra/socialt hållbar utveckling i Gottsundaområdet. Efter en gemensam lunch fortsatte dagen med en föreläsning för inspiration och en presentation från respektive fastighetsägare kring pågående projekt och arbeten. En gemensam promenad i Gottsunda och därefter arbete med byggdelar för en gemensam vision.

Dagen avslutade med en gemensam diskussion kring dagen och det fortsatta arbetet som väntar under 2016.

Starkare sammankoppling genom bättre kommunikationer, ny bebyggelse och mindre fysiska barriärer ger bra förutsättningar för utveckling.*

Gottsunda centrum kan få en än större betydelse som Södra stadens största centrumnod med ett brett utbud av service och funktioner.*

Här är du

I förslaget till ny översiktsplan för Uppsala kommun lyfts Gottsunda/Ultuna upp som en möjlig stadsnod, som på olika sätt kompletterar innerstaden med fler arbetsplatser, verksamheter och serviceutbud.

Effektiva kollektivtrafikförbindelser in i centrumområdets kärna knyter Gottsunda starkare till övriga staden.*

Återkoppling - Gottsundadagen

Under Gottsundadagen svarade 195 personer på enkäten om framtidens Gottsunda. 30 personer svarade på samma enkät via Uppsala Kommuns hemsida.

Resultatet har därefter sammanställts i affischform för att på ett intresseväckande sätt redovisa den information som inkom. Affischer kommer finnas utställda i Gottsunda centrum samt finnas tillgängliga på projektets hemsida.

GOTTSUNDAOMRÅDET

Gottsundadagen 2015 sammanställning av enkäter

I samband med Gottsundadagen, lördagen den 7 november, fanns Uppsala kommun på plats i Gottsunda centrum för att inhämta synpunkter och idéer för framtidens utveckling av Gottsundaområdet. Området omfattar Gottsunda och Valsätra.

Synpunkterna lämnades i enkätform. Denna enkät kunde även besvaras på Uppsala kommuns hemsida fram till den 22 november 2015. Här nedan redovisas en del av resultatet som framkom från enkäten.

Det här tycker vi om Gottsundaområdet

- 17 av 225 anser att butikerna är det bästa med området. 64 personer vill att utbudet av butiker ska utvecklas.
- 58 av 225 tycker att det finns ett rikt kulturutbud i området. 46 personer önskar att kulturutbudet ska utvecklas.
- 42 personer anser att det bästa med området är att det finns god kollektivtrafik och cykelvägar.
- 30 personer drömmer om mer aktiviteter och events. Det bör finnas fler mötesplatser och aktiviteter för alla.
- 7 personer anser att säkerheten/tryggheten är god idag. 32 personer vill att säkerheten/tryggheten ska öka.
- 104 personer anser att det bästa med området är miljön. Gottsunda centrum är en uppskattad plats i området.
- 42 personer tycker att det bästa med området är mångfalden av människor. 36 personer tycker att människorna och sammanhållningen är värdefull.
- 117 av 225 tycker att det bästa med området är naturen. 27 personer vill se mer natur inom området.

ORD OM GOTTSUNDAOMRÅDET IDAG

tema: **Uppsala KOMMUN**

Totalt svarade 225 personer på enkäten varav 195 personer svarade under Gottsundadagen och 30 personer svarade på enkäten elektroniskt via Uppsala kommuns hemsida. Av dem som svarat bor 155 personer i Gottsundaområdet. 51 personer bor inte i Gottsundaområdet och 19 personer har ej anggett var de bor.

Vad är det bästa med Gottsundaområdet?

staplarna visar antal personer som nämnt begrepp eller mening kopplade till aspekterna nedan

Inom kolumnen **närmiljö** återfinns begrepp som exempelvis bra, fint, hemtrevligt, läget, närhet och nära till Gottsunda Centrum. Att det blir större, att mycket har blivit bättre, roligt, livligt och levande. Personligt, unikt, rofyllt och välkommande.

Naturen anses vara värdefull inom området. Ord som nämns är bland annat höga tallar, Gipen, vacker natur, mycket natur och nära till skog. Vattnet, stigar och promenadstråk, nära till natur och alla stora grönområden.

I framtiden vill man se ett större utbud av **aktiviteter** och **butiker** samt att ha en högre säkerhet/trygghet och kunna **påverka** mer än vad som är möjligt idag. **Aktiviteter** som nämns är ett större idrottsutbud, idrottsverksamheter och lokaler, lekplatser, badplats, aktiviteter för folkiv, aktiviteter för ungdomar samt mer aktiviteter för barn.

Bostäder i Gottsundaområdet

5% anser att boendet är det bästa med Gottsundaområdet, 18% vill att boendemöjligheterna utvecklas och 15% personer nämner boende i samband med frågan vad man vill se mer av i Gottsundaområdet. 62% av de svarande har inte nämnt boendefrågan i enkäten.

Åsikterna om hur området ska bebyggas, här nedan redovisas några kommentarer. Renovera befintliga hus. Inga fler bostadsrätter. Fler bostadsrätter. Fler hyresrätter. Högre hus. Inga höga hus. Bättre balans mellan upplåtelseformer: Studentlägenheter. Fler hus. Inte bygga så tätt. Bygg luftigt. Satsa mer på renovering. Försiktig utbyggnad. Förtäta ej. Bygg snyggt. Bygg mer.

FRAMTIDEN - Vad är din dröm?

staplarna visar antal personer som nämnt begrepp eller mening kopplade till aspekterna nedan

ORD OM FRAMTIDENS GOTTSUNDAOMRÅDE

tema: **Uppsala KOMMUN**

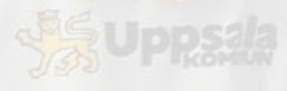
GOTTSUNDAOMRÅDET IDAG

GOTTSUNDAOMRÅDET
I FRAMTIDEN

Pass 1

Styrkor och svagheter?

Vad är Gottsundaområdets styrkor respektive svagheter?

Pass 1

Frågeställningar för Gottsundaområdet idag:
Vilka är Gottsundaområdets styrkor respektive svagheter?

Deltagarna delades in i fem grupper om sex deltagare i varje. I grupp fick deltagarna diskutera vilka styrkor och svagheter som finns i dagens Gottsundaområde. Till sin hjälp hade grupperna varsitt flygfoto över området i A3-format samt gröna och rosa post-it-lappar som de fick skriva ner deras gemensamma tankar på. De gröna lapparna representerade områdets styrkor medan de rosa stod för områdets svagheter. Dessa lappar sattes fast på flygfotot. Diskussionen pågick i 20 minuter och därefter fick varje grupp, under två minuter, presentera sina tankar för resterande grupper.

Pass 1

Här nedan redovisas en sammanställning av gruppernas tankar kring frågeställningen. Siffran inom parantes anger hur många grupper som nämnde varje punkt.

Vilka är Gottsundaområdets styrkor?

Närhet till natur (2)
 Gipen (2) - Grönt, kolonilotter (2), grillning, spontanaktivitet
 Gottsunda allé (2)
 Nära till Mälaren
 Vacker kyrka (2)
 Många aktiviteter
 Starkt föreningsliv
 Ungdomsledare
 Samverkan
 Fritidsklubben – teater etc.
 Starkt centrum (2)
 Starkt kulturliv (4) - Bad, bibliotek, skola, ishall (2)
 Konstaktivt – starka intryck
 Chansen att bli Berlin, konstnärers Mecka!
 Många mötesplatser samlade i centrum
 Många funktioner i centrum
 Populära träffpunkter för alla
 Mångfald av människor (2)
 Hela världen representerad i en punkt
 Personer i fotbollslandslaget
 Lokal stolthet (3)
 Prestigelöst
 Unika förutsättningar
 Sociala satsningar
 Entreprenörskap
 Lätt att samarbeta
 Billiga och tydliga bostäder
 Bostadsrätter
 Kvartersgårdar
 Bra bussförbindelser/ tät kollektivtrafik (3)
 Förstärka och skapa fler kopplingar
 Trafikseparering – barnen kan röra sig fritt
 Fri parkering och mycket p-platser
 Finns en bra sopcentral
 Ökad positivitet i media

Vilka är Gottsundaområdets svagheter?

Media, dåligt rykte (3)
 Eftersatt - skräpigt (2)
 Klotter
 Dålig belysning (2)
 Otrygga gångvägar
 Våld mot kvinnor
 Kriminalitet (2)
 Droger
 Känsla av att inte vara delaktig
 Segregation/segregerat (3)
 Språksvårigheter
 Centrum avskilt
 Ingen torghandel
 Saknas fria mötesplatser (5)
 Ingen fotbollsplan (2)
 Saknas fria aktivitetsytor utomhus som inomhus
 Ingen 4H
 Få kolonilotter
 Grönska kan skärma av
 Få arbetstillfällen (2)
 Dålig blandning av upplåtelseformer (2)
 Långt mentalt avstånd till centrum
 Brist på intern lokaltrafik
 Brist på kommunikation för äldre rörelsehindrade
 Cykelväg
 Parkeringshav
 Svarthyror
 Våga vara annorlunda!

Pass 1 sammanfattning

En av Gottsundas stora styrkor är naturen, bland annat omnämns närheten till Mälaren, Gipen, grönområden och kolonilotter. En annan viktig punkt är det sociala nätverket i Gottsunda med en mångfald av människor, starkt kulturliv och entreprenörskap. Gottsundaområdet har också bra förbindelser till övriga Uppsala vilket ses som en styrka.

Utmaningarna i Gottsunda är att man brottas med ett dåligt rykte, då statistiken visar på hög brottslighet och problem kring trygghet m.m. Inom området finns det en brist på fria mötesplatser dvs mötesplatser som inte kräver konsumtion.

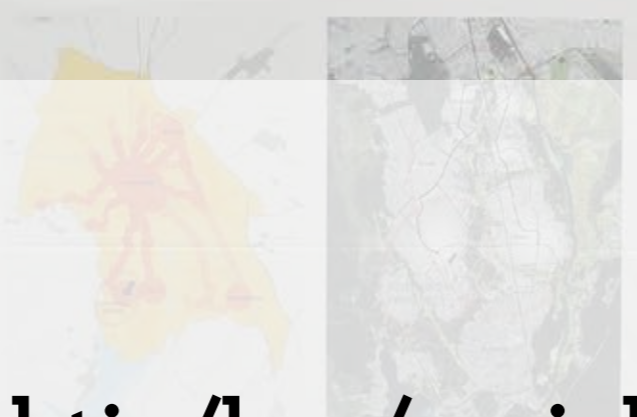
Var med och utveckla framtidens Gottsunda och Valsätra!

Gottsundaområdet som består av Gottsunda och Valsätra växte framförallt fram under 60- och 70-talen. Tiden går och behoven förändras. Nu utvecklar vi området för nya tider!

När Uppsala växer så att det knakar behöver vi tänka stort och Gottsunda är ett av våra fokusområden. En möjlig stadsnod, med goda förbindelser, blomstrande handel, kultur, service, sport och hälsotillskott – mitt i Uppsalas expansiva Södra staden. Säkert har du redan sett byggkranarna, nya torget och utvecklingen här i Gottsunda centrum. Det är en god början och nu fortsätter arbetet. Snart sätter vi oss ner med fastighetsägare och lokala aktörer för att ta ett helhetsgrepp om utvecklingen av Gottsundaområdet.

Vi vill veta vad du tycker! Hur upplever du Gottsundaområdet idag och vilken är din vision för framtiden? Berätta! Prata med oss här idag och möt oss i någon av alla grupper som samlas framöver.

Utöver kan du alltid nå oss på [facebook.com/uppsalakommun](https://www.facebook.com/uppsalakommun) och [uppsala.se/gottsunda](https://www.uppsala.se/gottsunda)

Stärkare sammankoppling genom bättre kommunikationer, ny bebyggelse och utvidgade funktionsområden för utveckling.

Gottsunda centrum kan få en än större betydelse som Södra stadens största centrum med ett brett utbud av service och funktioner.

Här är ny

Effektiva kollektivtrafiklösningar i centrumområdena ska knyta Gottsunda starkare till övriga staden.

I förening till ny ämnesskola för Uppsala kommun lyfts Gottsunda/Ulfava upp som en möjlig stadnod, som på olika sätt kompletterar innerstaden med fler arbetsplatser, verksamheter och serviceutbud.

Pass 2

Vad skulle vara en attraktiv/bra/socialt hållbar utveckling i Gottsundaområdet?

Pass 2

Vad skulle vara en attraktiv/bra/socialt hållbar utveckling i Gottsundaområdet?
Vad finns det för eventuella risker?

Här fick deltagarna, i grupperna, under 20 minuter föra en diskussion om den första frågeställningen. Som material hade varje grupp ett A1-ark att skriva ner de gemensamma idéerna på. Därefter fick deltagarna veta den andra frågeställningen för att diskutera denna under 10 minuter. Grupperna redovisade sina idéer för de andra deltagarna under två minuter.

Pass 2

Vad skulle vara en attraktiv/bra/socialt hållbar utveckling i Gottsundaområdet?

Alla boende delaktiga i utvecklingsprocessen.

"Social upphandling", ex. lokal arbetskraft. Delaktighet och ägarskap.

Tätare samverkan. Kommun och fastighetsägare, fastighetsägare och civilsamhället, civilsamhället och kommun.

Medborgarkontor för information. Fler lokalt aktiva sociala aktörer som Försäkringskassan, Arbetsförmedlingen.

Mindre enfald, mer mångfald i alla processfaser- planering, beslut, utförande.

Mångfaldigt byggande (hållbart). Skola, föreningar, mötesplatser, föreningar, lokaler för alla, uteytor, arbetsnära boenden.

Mer flexibelt i boendeformer – kollektivt, ägande, hyresrätt.

Moské – interreligiöst centrum.

Fler i arbete i området. Öka arbetstillfällena i området. (2)

Samarbetsprojekt med t.ex. byggare.

Uppsökande – vända perspektiv.

Infrastruktur – blandade upplåtelseformer.

B- och C-lägen.

Ekologiskt byggande – vind- och solkraftverk.

Utbildningsmöjligheter – universiteten.

Mammor – utbildning och arbete.

Skapa mötesplatser för kvinnor.

Utveckling i samverkan.

Engagera ungdomar – håll i och stötta.

Ledarutbildning för ungdomar.

Engagera lokala vuxna.

Kvarterspoliser och områdesvärdar.

Bättre kopplingar.

Utveckla som kulturellt centrum. "Det är här det händer". – Roligt, annorlunda, innovativt.

Flyttas ut utomhus!

Utveckla som kulturellt centrum. – ungdomens hus, cirkus, musik, fokus på flickorna.

Det krävs en stabil, fungerande bostadsmarknad.

Anställa ungdomar för fastighetsskötsel, samverkan kommun/fastighetsägare. Ägardirektiv från kommunen.

Stadsodling och fler kolonilotter – på kvartersmark och allmän plats. (2) Samhällsvägledning – medborgarkontor.

Torghandel (Bondens marknad)

Marknad där lokala invånare kan sälja/köpa.

Innovativa idéer/projekt.

Vågar inte framåt.

Delaktighet, inflytande, bygga upp långsiktigt.

Bli bättre på barnperspektivet!

Delaktighet barn och unga.

Satsa på barnen.

Konstgräsplan.

4H-gård.

Blandade boendeformer, bl.a. studentbostäder.

Anställning av lokal arbetskraft i området.

Verksamhetslokaler, jobb genererar jobb.

Byråd med mandat i sina familjer och verksamheter.

Extern finansiering! Inte bara luta sig på offentliga medel.

Långsiktighet – polis, handel.

Vad finns det för eventuella risker?

Vi har inte trott tillräckligt på Gottsunda.

Centralisering kontra lokalförankring/kunskap.

Attraktivitet – gentrifiering.

Ekonomi.

Brist på pengar.

Dyrt.

Ökad segregation.

Social oro bland flyktingar som kommer hit – trångboddhet, arbetslöshet, unga.

Beroende av andra aktörer – andra delar av kommunen.

Att man inte når alla grupper.

Brist på uthållighet.

Ombytlig politik.

Språkbarriärer.

Att några få bokar upp odlingslotterna för kommersiell odling.

Inget engagemang från vuxna.

Vi behöver samverkan. Alltför lukrativt med svarthyror m.m.

Projektifiering, projektrötthet.

Vågar inte framåt.

Fega utvecklare.

Tomma lokaler = otrygga.

Att man inte vårdar och håller levande. Måste funka demokratiskt.

Bristande uthållighet. Alltid ekonomin som styr.

Långsam process. Svårt att nå.

Kräver hjälp av ex. arbetsförmedlingen.

Ansvaret tas inte/otydligt.

Segregation. Risk att aldrig lämna Gottsunda.

Polarisering.

Kan öka avflyttningen. Svårigheter med att skapa arbetstillfällen.

Pass 2 sammanfattning

En betydelsefull del för att få attraktiv/bra/socialt hållbar utveckling i Gottsundaområdet handlar om delaktighet, engagemang och samverkan. Det kan vara lokalt aktiva sociala aktörer och medborgarkontor för information. Mångfalden bör genomsyra planeringen såväl som innehållet.

Blandade boendeformer, en stabil bostadsmarknad, verksamhetslokaler och jobbmöjligheter är exempel på vad som kan ge en god utveckling av Gottsundaområdet.

Flera ansåg att barn och ungdomar är en viktig målgrupp. Möteslokaler, ett kulturellt utbud och utbildnings möjligheter kan skapa engagemang hos både barn och vuxna.

Pass 3

En gemensam vision! - 5 bärande idéer

Hur förankrar vi våra idéer?

Vad ska vi värna om?

Vad ska vi förändra?

Vad är Gottsundaområdet i framtiden?

Vilken karaktär?

Vem/ Vilka är vår målgrupp?

Hur skapar vi tillit?

Hur skapar vi engagemang?

Pass 3

Varje deltagare fick enskilt skriva ned sina tankar och idéer kring en gemensam vision för Gottsundaområdet. Till deras hjälp fanns frågeställningar på skärm samt post-it lappar.

Frågeställningar :

Vem/vilka är vår målgrupp?

Vad ska vi värna om?

Vad är Gottsundaområdet i framtiden?

Vilken karaktär?

Vad ska vi förändra?

Hur skapar vi engagemang?

Hur förankrar vi våra idéer?

Hur skapar vi tillit?

Efter tio minuter fick deltagarna gemensamt i grupperna diskutera sina idéer och tankar för att sortera och klumpa ihop dessa under liknande huvudrubriker. Till sin hjälp hade varje grupp ett A1-ark. Denna diskussion pågick under femton minuter. Därefter fick deltagarna i respektive grupp tillsammans komma fram till fem av de mest relevanta huvudrubrikerna att föra ned på ett nytt A1-ark.

A1-arken med gruppernas fem gemensamma bärande idéer sattes upp på en vägg. Tillsammans med workshopledare fick deltagarna nu, under tio minuter, rensa ut bland rubrikerna och föra samman liknande idéer. Därefter fick varje deltagare tre röda "pluppar" var för att enskilt markera de idéer och tankar som de tyckte var viktigast.

Pass 3

Här nedan följer huvudrubrikerna som grupperna diskuterade fram.

Mångfald
 Demokrati
 Dialog/samverkan
 Områdessamarbete
 Långsiktig samverkan
 Långsiktighet
 Långsiktig ekonomi
 Gottsundas miljö
 Karaktärer framtida Gottsunda
 Identitet
 VI GÖR! Och berättar om det!
 Vi bygger framtiden – idag!
 Framtiden bor här!
 Här vill vi trivas
 Gränsöverskridande samverkan
 Interaktion
 Integration/mångkultur
 Integration
 Trivsel
 Målgrupp
 Delaktighet
 Delaktighet och förankring
 Genomförande
 Exploatering
 Lokal verksamhet
 God fysisk struktur
 Hållbart resande
 Dragkraft
 Södra staden

Slutgiltigt resultat.

Antal "pluppar" är angett i parentes.

Gottsundas identitet/Vi gör . . . och berättar om det! (16)
 Gränsöverskridande samverkan/Långsiktig (10)
 God fysisk struktur/Exploatering 2.0 (10)
 Långsiktighet/varaktighet (9)
 Södra staden/Uppsala (9)
 Här vill vi trivas! (5)
 Mångfald (4)
 Delaktighet/Dialog/Demokrati (3)
 Hållbart resande (3)
 Lokal verksamhet (1)
 Framtiden bor här! (1)
 Vi bygger framtiden! – Idag! (1)

Pass 3 sammanfattning

I arbetet med att skapa en gemensam vision kring Gottsundaområdet skall resultatet av denna workshop ses som byggstenar till denna vision. Det kommer krävas mer arbete både i denna grupp men också utanför den här gruppen för att skapa en gemensam vision som vi alla kan ställa oss bakom och som kan verka handlingskraftigt och långsiktigt i arbetet med social hållbarhet i Gottsunda området.

Det finns en tydlig samsyn kring vikten av Gottsundaområdets identitet, av att saker bör ske redan idag och att detta skall förmedlas både internt i Gottsundaområdet och externt.

Vi ser också en tydlighet kring vikten av gränsöverskridande och långsiktig samverkan mellan olika aktörer. Vikten att aktivt arbeta med integrationen i stadsdelen samt att långsiktighet och varaktighet lyfts vid ett flertal tillfällen bland annat även gällande ekonomi. Att skapa en god fysisk struktur och att exploatera ses också som en viktig del då det finns brist på bostäder men också brist på olika upplåtelseformer i stadsdelen.

Gottsundaområdet är en viktig beståndsdel av Södra staden i Uppsala.

Avslutning

Som avslutning och nästa steg fick deltagarna en hemuppgift i form av två frågeställningar att diskutera med sina kollegor i sin organisation. Dessa tankar skulle sedan återkopplas till Uppsala kommun genom mail senast den 29:e januari 2015.

Frågeställningar hemuppgift:

Vad kan du och din organisation bidra med för att skapa samordningsvinster i projekt?
Vilka fallgropar finns och hur kan vi motverka dessa?

Workshop sammanfattning

Gottsundaområdets identitet är en viktig beståndsdel i kommande arbete med visionen för Gottsundaområdet. Området är en pulserande stadsdel med stor företagsamhet, mångkulturellt, rikt kulturliv och med närhet till naturen. Gottsundaområdet är en stadsdel med stor potential och ingår som en del av Södra staden och är och en viktig del av Uppsalas utveckling. Den stora utmaningen ligger i hur vi hanterar denna potential och hur vi kan stärka den men också i hur vi arbetar med de utmaningar som området har och står inför med bland annat segregation och utanförskap.

Ett långsiktigt arbete där samverkan är en framgångsfaktor ligger framför oss. Men viktigt är också att lyfta och kommunicera det arbete som redan har genomförts och genomförs idag då det är av vikt att visa att saker sker i närtid.

Dialog med fokusgrupper

Vår 2016

Dialog med fokusgrupper

Kopplat till arbetet med planprogram för Gottsundaområdet genomfördes våren 2016 ett antal dialoger med fokusgrupper. Fokusgrupperna valdes ut för att komplettera de större allmänna dialogerna.

Avsikten var dels att aktivt söka upp ett grupper som vanligen inte kommer till tals i medborgardialoger och dels kunna möjliggöra andra typer av dialoger med längre samtal.

De här dialogerna gjordes med barn och unga på KFUM Gottsunda fritidsklubb, småbarnsföräldrar på Treklangens och Kristallens öppna förskolor, etniska föreningar på Studieförbundets Mötesplatsen Kontakten och äldre på Träffpunkt Treklang.

Först följer redovisning med tankar och förslag från respektive fokusgrupp och sist finns en gemensamt sammansatt karta som visar på idéer kring olika platser i Gottsundaområdet.

KFUM Gottsunda fritidsklubb

Några favoritplatser

- Gottsundagipen är en kvalitet för hela området.
- Valsätraparkens gröna kullar.
- Valsätra konstgräsplan.

Några platser som behöver utvecklas

- Dåligt med skogsbarriären mellan Gottsunda och Sunnersta då den ger en känsla av att dela upp mellan "det rika" och "det fattiga" området.
- Nedanför (söder om) Boule & bollhallen är det nedgånget och smutsigt.
- Bandstolsvägen behöver rustas och städas.
- Musikparken skulle kunna utvecklas.
- Blå parken (Stenhammarsparken).

Det här behövs det mer av

- Fler fotbollsplaner, basketkorgar och annat som sysselsätter ungdomar. Exempelvis behöver grusplanen vid Bäcklösaskolan rustas upp.
- Viktigt med gungor, spontanidrottsplatser och parker nära där många bor.
- Musikparken skulle kunna utvecklas med gungor, studsmattor och bänkar.

Treklangens och Kristallens öppna förskolor

Några favoritplatser

- Gottsundagipen är bra. Den ligger så nära Gottsunda och många människor rör sig där. Man kan vara aktiv och barnen kan leka.
- Valsätraparkens gröna kullar.
- Gottsunda centrum.
- Lekplatsen vid Gottsunda centrum (Gottsunda torg).
- Vid Bandstolsvägen och på andra ställen i Gottsunda finns stora fina gårdar som har både träd, berghällar och stora gräsmattor.

Några platser som behöver utvecklas

- Lekplatsen vid Gottsunda centrum (Gottsunda torg) skulle behöva staket för att skydda barnen från bilarna.
- Gärna fler lekplatser i Gottsunda Centrum, likt Gränby Centrums inomhus lekplats.
- Fler evenemang.
- Lekplatsen vid Gipen kan gärna förbättras med gungor, efterlikna den nya blå parken (Stenhammarsparken), volleybollplan och andra sporter hade varit bra vid Gipen.
- Öppna förskolan behöver större lokaler, gärna nära SFI-undervisning.

Det här behövs det mer av

- Det behövs fler lägenheter med låga hyror för minskad trångboddhet.
- Fler lokaler som är barnvänliga.
- Gärna en bättre plats för öppnaförskolan där mammorna också kan studera nära.
- Fler bänkar överallt i Gottsunda.
- Fler grillplatser, exempelvis vid Bäcklösa och Valsätraparken.
- Kvinnogym eller andra aktiviteter för kvinnor (eller att det i alla fall är uppdelat).
- En 4H-gård i Gottsunda skulle vara bra.

Etniska föreningar på Studieförbundet Mötetsplatsen Kontakten.

Några favoritplatser

- Gottsunda Centrum är bra. Finns mycket affärer och bra kulturell verksamhet.
- Gottsundagipen och Gula stigen har fin natur som ligger nära Gottsunda.
- Det finns många stora fina bostadsgårdar i Gottsunda.
- De nya bostadshusen vid Gottsunda centrum är har gjort det tryggare och finare vid centrum.

Några platser som behöver utvecklas

- Vid Bandstolsvägen kan det vara stökigt på kvällarna.
- Vid ingången vid Willys i Gottsunda centrum (norra entrén) kan det ofta sitta många män och det kan kännas lite obehagligt för kvinnor där. Att man känner sig lite iakttagen.

Det här behövs det mer av

- Ordnade riktiga parker. Idag finns det stora gröna gräsmattor, men inga parker med planteringar och fina bänkar att sitta på.
- Viktigt att det är lugnt där man bor. Inte aktiviteter som stör på kvällarna.

Träffpunkt Treklangen

Några favoritplatser

- Gottsunda centrum, även om det vore bra med fler affärer. Gillar Triller och biblioteket, även om det är kan vara lite trångt och stimmigt.
- Gottsundagipen – långbänken är bra, det skulle kunna finnas bänkar vid matparken, vatten på fler ställen (till odling), Bäckens högst upp är otroligt fin, men kan göras mer handikappvänlig.
- Nära till Ekoln – ”Träbro” (Board walk) längs med Ekoln fin.
- De nya husen vid Gottsunda centrum. Det bor många änkor i husen som och det är bra med tillgängligheten nära centrum. Stora fina balkonger och mysiga innergårdar.

Några platser som behöver utvecklas

- När Gottsunda centrum har stängt är det ogästvänligt. Speciellt på baksidan vid varuintagen.
- Nedskräpade busshållplatser – det behöver hållas rent mer.
- Överlag är det väldigt bra. Finns inte mycket att klaga på.

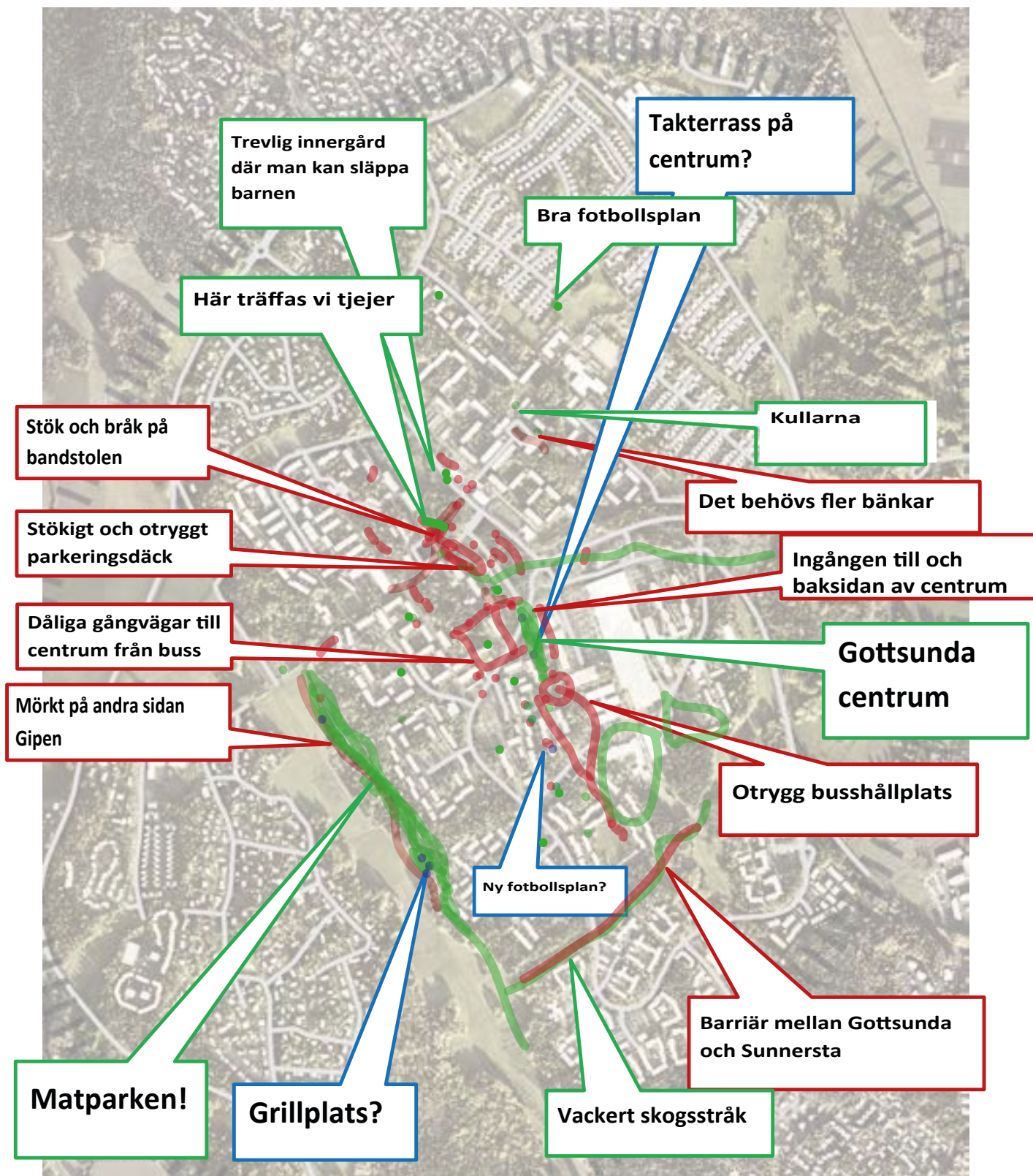
Det här behövs det mer av

- Föreningslivet behöver fler lokaler.
- Träffpunkten behöver större lokaler – trångt på gymnastiken.
- Polisstation i området.
- Tysta platser i biblioteket – caféavdelning? För lite sittplatser.
- Fler tillfixade stigar i Gipen ett steg längre ner.
- Större samlingslokal behövs, G-sunda Market är en tråkig lokal.

Övriga kommentarer

- Risk att det byggs för tätt. Tycker inte att man ska bygga som i Rosendal.
- Fint med höghus ”Varför har bygget inte kommit igång?”.
- De nya trähusen mot Valsätravägen är fina.

Fokusgruppernas* platser

* Under våren har vi trättat ungdomar, äldre, föräldralediga och etniska föreningar och pratat om Gottrundsområdets utveckling. Det här är resultatet av samtal om bra (grönt) och dåliga platser (rött), samt platser där de har någon idé om utvecklingen (blått).

Samman- ställning

**Från politiskt visionsmöte
19 april 2016**

**Planprogram för Gottsundaområdet
med fokus på social hållbarhet**

Sammanställning från politiskt visionsmöte (utökat KSAU-P)

– 19 april 2016

Den 19 april samlades politiker tillsammans med ansvariga kommunala chefer och tjänstepersoner för att diskutera vision, kärnvärden, möjligheter och utmaningar i utvecklingen av Gottsundaområdet. Mötet var en del i en serie av träffar och aktiviteter inom ramen för planprogrammet för området.

Vad hände på mötet?

Mötet började med en presentation av planprogramarbetet och utvecklingens sammanhang. Bland annat berättade projektledningen om att Gottsunda-Ultuna pekas ut som en framtida stadsnod som ska komplettera innerstaden, i förslaget till ny översiktsplan. En stadsnod ska vara en knutpunkt med många bostäder, aktiviteter och verksamheter.

Gottsunda idag och i framtiden

Presentationen följdes av en lunch där deltagarna fick utveckla sina tankar om vad de tycker om Gottsunda idag och hur de tror att Gottsunda är i framtiden. Resultatet av lunchövningen:

Gottsundaområdet idag

- Gottsundaandan – sammanhållning, samverkan, attraktivt för de som bor här.
- Sociala utmaningar – otryggt, segregation, arbetslöshet, droger.
- Naturen – stora värden att ha natur i och runt området. Men till viss del outnyttjat och blir ibland till barriärer.
- Kultur – mångfald, föreningsliv.
- Dåligt rykte.
- Gottsunda centrum är en stor del av områdets identitet – inte bara kommersiellt, men det finns också en del tomma lokaler.
- Goda skolresultat.

Gottsundaområdet i framtiden

- Stad – förtätning, stadsmiljö, stadspuls, 24-timmarsstaden, urbant, "staden Gottsunda".
- Lättillgängligt – en integrerad del av staden, kommunen, nedrivna murar, god kollektivtrafik.
- Spännande – kreativt, blandat, mångfald, kultur.
- Målpunkt – dragare, centrum i södra staden.

Önskemål om specifika satsningar:

- Fotbollsplan.
- Utbildning/skola – gymnasium, högskola, vuxenutbildning.

Utbildning i medborgardialog i komplexa samhällsfrågor

Nästa punkt på schemat var en utbildning i medborgardialog. Passet inleddes med en kort beskrivning av hur vi arbetar med medborgardialog i Uppsala kommun. Kommunikationsdirektören Teresa Palmqvist lyfte medborgardialog som ett politiskt prioriterat område, där vi framöver ska vässa oss ytterligare.

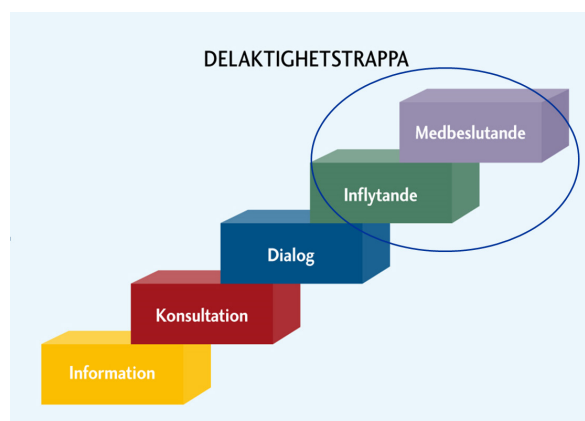
Lena Langlet och Martin Sande från Sveriges Kommuner och Landsting samt Dialogues presenterade sitt arbete med medborgardialog och vad personer som arbetar med det behöver tänka på. De talade bland annat om hur förutsättningarna för politiker har ändrats över tid. Idag är endast 1 procent av Sveriges befolkning aktiva medlemmar i politiska partier, och valdeltagandet skiljer sig stort mellan olika områden i städerna vilket gör att representationen inte blir heltäckande.

World Value survey 2011

- Var femte ung svensk mellan 18 och 29 år kan tänka sig att sälja sin röst för en mindre summa pengar
- Var fjärde ung svensk tycker inte det är så viktigt att de får leva i en demokrati
- Var fjärde ung svensk tycker det vore bra, om Sverige styrdes av en "stark ledare som inte behöver bry sig om riksdagen och allmänna val"
- Nästa 15 % av de unga tycker att det vore bra eller mycket bra och Sverige styrdes av militären

Från SKLs utbildning i medborgardialog.
Resultat från world value survey.

Från SKLs utbildning i medborgardialog.
Delaktighetstrappan.

Langlet och Sande pratade även om att medborgare enligt undersökningar gärna vill vara med och delta (66 %). De dialogformer som medborgarna föredrar är digital panel (personer 25–35 år), möten (personer över 56 år), arbetsgrupper (25–65 år) och grupper som förhandlar fram en lösning (25–65 år).

De berättade även om farorna i att föra en dialog om frågan inte är påverkbar och vad det kan få för resultat för förtroendet för kommunen. Det är därför väldigt viktigt att vara tydlig med vad dialogen syftar till och vad som går att påverka och inte. Ju mer komplex en fråga är, desto mindre kontroll kan kommunen ha över samtalet och desto närmare behöver kommunen arbeta med fler aktörer för att finna den bästa lösningen och den bästa processen. Det är därför viktigt att tidigt i processen försöka finna de komplexa frågorna och mål- och intressekonflikterna, för att kunna hantera frågorna i bredare grupper.

Programarbetet hittills – en nulägesbeskrivning

Efter utbildningen i medborgardialog berättade planprogrammets projektledning hur de omsätter SKL:s tankar i programarbetet. Bland annat arbetar de för att fånga in mål- och intressekonflikter genom träffar med:

- Fokusgrupper (ungdomar, äldre, etniska föreningar, föräldralediga).
- Verksamma i området.
- Politiker och tjänstepersoner i kommunen. (som vid det här tillfället).

En sådan mål- och intressekonflikt som redan uppmärksammats är den kring renovering och hyressättning.

Dialog i komplexa samhällsfrågor

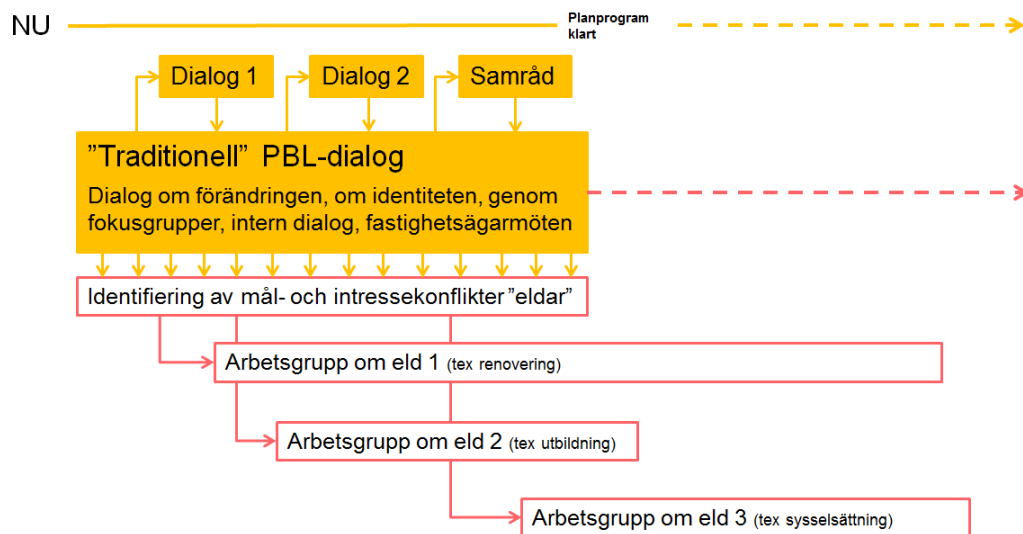

Illustration hur planprogrammet planerar att implementera SKL:s tankar

Kärnvärden och vision

Projektledningen berättade om hur arbetet har gått hittills med planprogrammet. Bland annat har ett utkast på en vision och fyra kärnvärden tagits fram. De ska arbeta vidare med både visionen och kärnvärdena, bland annat efter synpunkterna från detta möte och från en allmän medborgardialog 26 maj.

De fyra kärnvärdena som har identifierats är:

- Nära till allt - handlar bland annat om blandningen av bostäder, verksamheter och grönt, om den goda kollektivtrafiken och om Gottsunda Centrum.
- Livet i det gröna – handlar bland annat om grönskan i området, med både gröna innergårdar och om närheten till Gipen och Mälaren, idrottsplatser och koloniträdgårdar.
- Ett område för alla – handlar bland annat om gemenskapen, om blandningen av olika slags hus och om det stora utbudet i området.
- Kreativ kultur – handlar bland annat om entreprenörskapet i området, om framåtandan och om de många kulturer som blandas i området.

Vision

Gottsundaområdet – naturnära myllrande stadsliv

Gottsunda är ett lättillgängligt centrum i södra Uppsala. Området erbjuder ett myllrande stadsliv nära rekreation och naturens lugn. Här förenas höghus och villor, stora handelskedjor, lokalt entreprenörskap med ett rikt utbud av kultur- och fritidsaktiviteter.

Innergårdarnas ståtliga tallar leder via fotbollsplaner och strövområden ned till Mälarens stränder. I livet mellan husen, i parker och på torg möts människor från världens alla hörn. Kontrasterna är områdets styrka och skapar en innovativ miljö där allt är möjligt.

Visionen för Gottsundaområdet, som den ser ut i nuläget

Grupparbete

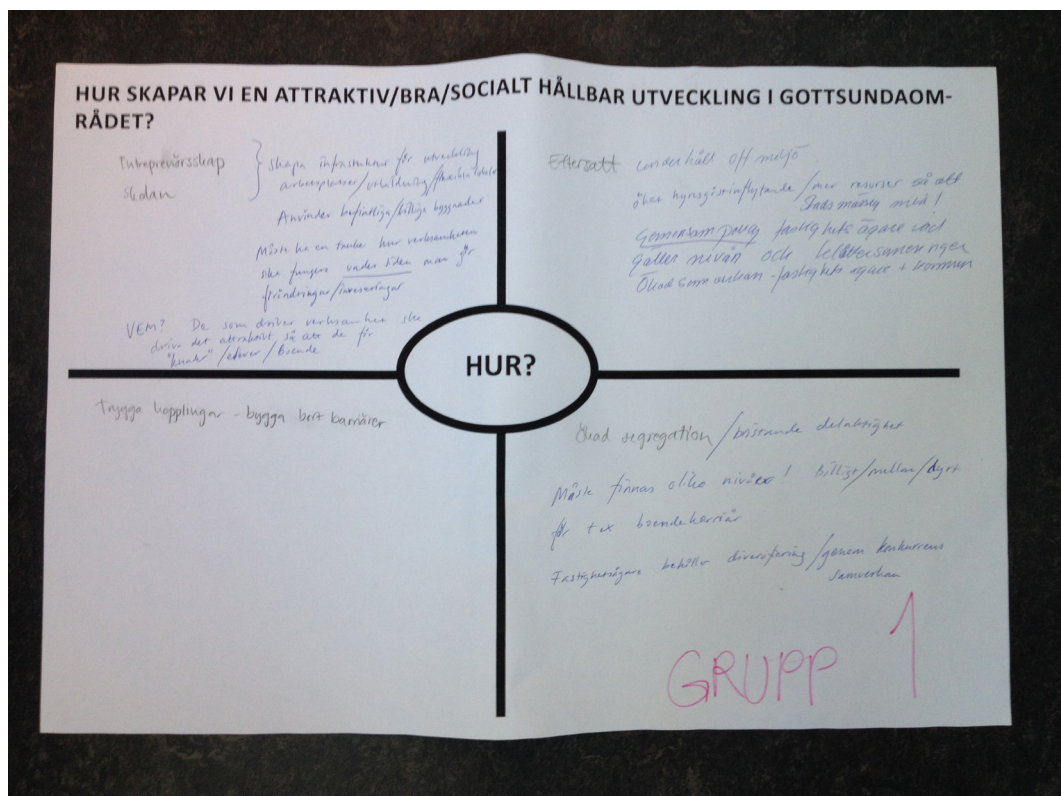
Vad kan göras, hur kan det göras och vem kan göra det?

Deltagarna samlades i blandade grupper och diskuterade styrkor, svagheter, möjligheter och risker utifrån en sammanställning som baserades på frågor som har kommit upp under tidigare möten med fokusgrupper. Grupperna fick sedan välja ut en styrka, en svaghet, en möjlighet och en risk att titta närmare på. De beskrev exempelvis hur styrkan kunde tas tillvara på och om risken kunde avvärijas.

Sedan var uppgiften att bli konkret och beskriva vilka insatser som skulle kunna göras och vilken aktör som skulle kunna vara ansvarig för att genomföra dem.

Grupperna pratade bland annat om hur möjligheten till ett ökat antal arbetsplatser vid nybyggnation kan tas tillvara genom offentliga upphandlingar (lokal arbetskraft vid nybyggnation och renoveringar), praktikplatser, sommarjobb, vikariat och placering i olika kommunala verksamheter. Näringslivsenheten, stadsbyggnadsförvaltningen och Uppsala Kommuns Fastighets AB (UKFAB) pekades ut som exempel på aktörer som kan vara ansvariga för detta.

En grupp landade i tanken att skapa en ”byggakademi”, en yrkesutbildning för branschen med mycket praktik, i Gottsunda.

En sammanställning av diskussionerna finns längst bak i bilagan.

Mål- och intressekonflikter

Efter det fick deltagarna lista de mål- och intressekonflikter de såg som störst (eller mest troliga att behöva hanteras).

Nedan följer en sammanställning, där meningarna har fått olika storlek beroende på hur många som har tagit upp ämnet.

- Hyressättning vid renovering. Renovering – höjda hyror. Vi måste se till att vi inte kastar ut folk från sina hem.
- Förtätning – mängden nya bostäder etc. Särskilt i och vid naturområden.
- Bristande delaktighet. Upplevelsen av det som görs och dess relevans. Kommer man tycka att utvecklingen angår en själv? Man upplever inte att det satsas på Gottsunda.
- Parkeringar som tas bort/flyttas, parkering vid Gottsunda Centrum.
- Reaktionen på förändringen som i andra områden kan ta sig i uttryck som NIMBY (bygg inte här) kan kanske här ta sig uttryck i social oro.
- Bilbränder.
- Satsningar på kort-medellång-lång sikt (Gottsundaskolan).
- Alla åtgärder som rör segregation och integration (rasism).
- Social oro + projektifiering.
- "Hjälpa Gottsunda" – exotifiering, utifrånperspektiv.
- Tiggare.
- Kriminella grupperingar/gäng.
- Otrygghet: bilden av otrygghet är olika om man bor i området eller om man kommer utifrån, de boende känner sig trygga medan utomstående kan känna sig otrygga.
- Samspel mellan fastighetsägare.
- Finansiering av kommunala satsningar – kommunens ekonomi sätter ramar för hur mycket kommunala satsningar som kan göras.
- Möjliggörandet av bostäder som kan efterfrågas "lokalt" (billigt).
- Trångboddhet.
- Risk att människor inte vill att Gottsunda ska ändras. Skapar vi åt och inte med? Vad tycker det som inte brukar tycka till?
- Gentrifiering, nya Gottsundabor tränger ut andra.
- Medias fördomar.

Individuellt medskick

Efter en summering av dagen avslutades arbetspasset med att var och en av deltagarna fick skriva ner sitt individuella medskick på två teman:

- Jag har en idé/Har ni tänkt på att...
- Åtaganden: För att vi gemensamt ska skapa en attraktiv och socialt hållbar utveckling i Gottsundaområden kommer jag att: Hela resultatet av medskicken hittar du i bilaga 3.

Jag har en idé! Eller Har ni tänkt på att?

Ett axplock från svaren:

- Kollektivhus.
- Treklängen är trång samtidigt som det finns lediga lokaler i centrum. Kan centrum användas mer för till exempel öppen förskola, SFI etc?
- Gör samtal och filmvisning med "Show me a hero" om blandat boende i Yonkers.
- Utveckla en aktivitetspark utifrån ett jämställdhetsperspektiv för barn och unga men som även kan attrahera äldre.
- Fler lokala konstnärer! Mer möjlighet för kulturaktörer att för en billig kostnad få hyra lokaler och berika området – inte bara i centrumbyggnaden.

För att vi gemensamt ska skapa en attraktiv och socialt hållbar utveckling i Gottsundaområdet kommer jag att:

Ett axplock från svaren:

- Skapa pop-up kommuninfo på Gottsunda centrum en gång i månaden.
- Verka för att marknadsföra Gottsunda som ett av Uppsalas viktigaste utvecklingsområden bland exempelvis landets "byggare".
- Föreslå kreativa modeller för försäljning av kommunal mark som bidrar till en ökad variation och affordable housing för många olika grupper.
- Arbeta för att alla skolor i Gottsundaområdet får en socioekonomiskt så likartad situation som möjligt.
- Äska medel för att öka det förebyggande arbetet inom socialtjänsten.

Tack för en oerhört intressant och givande dag!

Vi ser fram emot att fortsätta arbetet tillsammans med er och boende och verksamheter i området.

Bästa hälsningar,

Projektledningen för planprogram för Gottsundaområdet med fokus på social hållbarhet

Deltagarlista, gruppindelning

Förtroendevalda

Marlene Burwick, KS

Maria Gardfjell, KS

Ilona Szatmari Waldau, KS

Erik Pelling, KS och plan- och byggnadsnämnden

Trond Svendsen, plan- och byggnadsnämnden

Johan Lundqvist, gatu- och samhällsmiljönämnden

Therez Olsson, plan- och byggnadsnämnden

Hilde Klasson, gatu- och samhällsmiljönämnden

Mia Nordström, gatu- och samhällsmiljönämnden

Bengt Fladvad, miljö- och hälsoskydds nämnden

Malin Sjöberg Högrell, miljö- och hälsoskydds nämnden

Mia Nordström, miljö- och hälsoskydds nämnden

Fredrik Ahlstedt, KS

Mohamad Hassan, KS och socialnämnden

Stefan Hanna, KS och äldrenämnden

Caroline Andersson, KS och utbildningsnämnden

Rickard Malmström, KS och idrotts- och fritidsnämnden

Ulrik Wärnsberg, arbetsmarknadsnämnden

Tobias Smedberg, arbetsmarknadsnämnden

Benny Lindholm, arbetsmarknadsnämnden

Loa Mothata, idrotts- och fritidsnämnden

Markus Lagerquist, idrotts- och fritidsnämnden

Peter Gustavsson, kulturnämnden

Karolin Lundström, kulturnämnden

Eva Edwardsson, kulturnämnden

Eva Christiernin, omsorgsnämnden

Åsa Puide, omsorgsnämnden

Angelique Prinz Blix, omsorgsnämnden

Ingrid Burman, socialnämnden

Ylva Stadell, socialnämnden

Linda Eskilsson, utbildningsnämnden

Christopher Lagerqvist, utbildningsnämnden

Monica Östman, äldrenämnden

Eva Adler, äldrenämnden

Kjell Haglund, styrelsen för vård & omsorg

Maria Patel, styrelsen för vård & omsorg

Jonas Segersam, styrelsen för vård & omsorg

Bedo Kaplan, styrelsen för Uppsala Kommuns Fastighets AB

Gunnar Hedberg, styrelsen för Uppsala Kommuns Fastighets AB

Susanne Eriksson, styrelsen för Uppsalahem AB

Ingela Ekrelius, styrelsen för Uppsalahem AB

Cecilia Forss, styrelsen för Uppsalahem AB

Tjänstepersoner

Joachim Danielsson, kommunledningskontoret
Christoffer Nilsson, kommunledningskontoret
Theresa Palmquist, kommunledningskontoret
Torkel Winbladh, kommunledningskontoret
Inga-Lena Andersson, kommunledningskontoret
Ingela Persson, kommunledningskontoret
Lena Winterbom, arbetsmarknadsförvaltningen
Birgitta Pettersson (ersatt av Anders Pettersson), utbildningsförvaltningen
Jan Holmlund, socialförvaltningen
Sten Bernhardsson, kulturförvaltningen
Claes Enskär, Uppsala Kommuns Fastighets AB
Mikael Rådegård, Uppsalahem AB
Johan Färnstrand, Vård & omsorg
Mats Norrbom, stadsbyggnadsförvaltningen
Ingrid Anderbjörk, stadsbyggnadsförvaltningen
Michael Eriksson, stadsbyggnadsförvaltningen
Ulla-Britt Wickström, stadsbyggnadsförvaltningen
Mats Eriksson, stadsbyggnadsförvaltningen

Förvaltningsövergripande referensgrupp

Pia Sörås Stafin, kulturförvaltningen
Anders Pettersson, utbildningsförvaltningen
Daniel Karlsson, äldreförvaltningen
Tobias Åström Sinisalo, arbetsmarknadsförvaltningen
Jenni Remes, socialförvaltningen

Projektgrupp planprogram för Gottsundaområdet

Gunilla Englund, stadsbyggnadsförvaltningen
Örjan Trapp, stadsbyggnadsförvaltningen
Annika Danielson, stadsbyggnadsförvaltningen
Helena Klintström, stadsbyggnadsförvaltningen
Johan Berggren, stadsbyggnadsförvaltningen
Fanny Reuterskiöld, stadsbyggnadsförvaltningen
Martin Milisic, stadsbyggnadsförvaltningen
Anders Håkman, stadsbyggnadsförvaltningen
Henrik Ljungman, stadsbyggnadsförvaltningen

Externa deltagare

Lena Langlet, Sveriges kommuner och Landsting
Martin Sande, Sveriges kommuner och Landsting och Dialogues
Magnus Höglund, Archus arkitekter

Sammanställning styrkor, svagheter, möjligheter och risker

Styrkor		
VAD	HUR	VEM
Entreprenörskap/Gottsundaandan i området	Skapa infrastruktur så att entreprenörskap ska utvecklas = arbetsplatser, utbildning, flexibla lokaler.	<ul style="list-style-type: none"> Arbetsmarknadsförvaltningen/nämnden Fastighetsägare Utbildningsförvaltningen/nämnden
	Se över hur vi använder befintliga/billiga lokaler i området (exempelvis använda Gottsundaskolans lokaler när (om) den flyttas).	<ul style="list-style-type: none"> UKFAB Gottsundaskolan Fastighetsägare
De bra skolorna i området	Vi måste ha en tanke om hur verksamheten ska fungera <u>under tiden</u> man gör förändringar/investeringar (exemplet Gottsundaskolan).	<ul style="list-style-type: none"> UKFAB Gottsundaskolan Utbildningsförvaltningen/nämnden
Mångfalden (+ internationellt)	Att låta folk utvecklas utifrån sig själva och sin specifika bakgrund, ta tillvara på entreprenörskap, möjlighet att skapa företagslokaler, stärk det lokala föreningslivet.	<ul style="list-style-type: none"> "Alla" Se entreprenörskap
Gottsunda centrum som mötesplats, funktion och roll kopplat till området och hela Södra staden	Ökat utbud, sortiment (kedjor) Kultur. Andra verksamheter. Södra stadens centrum. Samarbete med andra aktörer.	<ul style="list-style-type: none"> Viktigt att fastighetsägaren (UKFAB) är på tå och aktiv för god utveckling. Samverkan mellan kommunen och näringslivet
Prisvärda bostäder		
Trafikseparering – barnvänligt		
Närheten		
Stabiliteten i området, många bor kvar länge		
Kulturen		
Naturen		

Svagheter

VAD	HUR	VEM
Eftersatt underhåll och offentlig miljö (men inte så mycket klotter)	Tänk stadsmässigt!	<ul style="list-style-type: none"> • "Alla" • Planprogrammet • Fastighetsägare • Nya byggherrar • Nya verksamhetsägare • Drift och underhåll
	Ökat hyresgästinflytande. Arbete med och inflytande över egna fastigheten.	<ul style="list-style-type: none"> • Fastighetsägare
	Gemensam policy för fastighetsägare om nivå av underhåll och ex klottersanering (broken glass theory).	<ul style="list-style-type: none"> • Fastighetsägare
	Ökad samverkan mellan fastighetsägare och Uppsalakommun.	<ul style="list-style-type: none"> • Fastighetsägare • KS • Planprogrammet
Dålig blandning av upplåtelseformer i området, avsaknad av fungerande blandstad	Mer bostadsrätter.	<ul style="list-style-type: none"> • PBN/SBF ansvar vid markförsäljning och nyexploatering för att skapa en mer blandad bostadsbebyggelse
Dålig variation/monokultur	För mycket enklaver – bygg ihop!	
Många lågutbildade utan jobb	Krav på ideella jobb i samband med nybyggnation, möjliggör delaktighet, ta tillvara på olika kompetenser, sociala krav vid upphandling och rekrytering. Uppföra en yrkesutbildning för byggbranschen (byggakademi) i Gottsunda.	<ul style="list-style-type: none"> • PBN/SBF • Arbetsmarknadsförvaltningen? • Utbildningsförvaltningen? • Den privata sektorn har också ett stort ansvar men kommunen måste visa vägen • MEX utskottet, omsorgsnämnden, fullmäktige, privata aktörer genom kommunal/privat samordning, projektgruppen för planprogrammet, samverkan/lyhördhet mot fastighetsägarna angavs som andra viktiga instanser
Parkeringshav	Kan ses som en möjlighet – gör bostäder och parker av dem!	<ul style="list-style-type: none"> • Fastighetsägare • Stadsbyggnadsförvaltningen
Trafikseparering	Öka orienterbarhet, minska otrygga kopplingar.	<ul style="list-style-type: none"> • Stadsbyggnadsförvaltningen
Dåligt rykte	Samverkan för att främja området. Förebygga "roten" till det dåliga ryktet. Alla som finns i lokalsamhället måste samverka.	<ul style="list-style-type: none"> • Alla aktörer
Lågt valdeltagande och känsla av utanförskap		
Barriärer, exkluderande både fysiskt och psykiskt		

Möjligheter		
VAD	HUR	VEM
Öka arbetstillfällena i området	<p>Kommunen styr via kommunal upphandling. Genom bra upphandlingsavtal kan vi styra arbetstillfällena genom att inkludera praktikplatser etc. Det finns många bra punkter i kommunens avtal, men de följs ofta inte! Kommunens nämnder har ansvar, men frågan kan behöva lyftas till högre instans. Priset viktas ofta för tungt. Här har KLK ett tydligt ansvar! En större flexibilitet i systemen kan vara bra – dock känsligt pga Lagen om upphandling (LOU).</p> <p>Innovation, billiga lokaler, utnyttja koppling till Ultuna med forskningsföretag – avknoppning företag.</p> <p>Flytta kommunala verksamheter</p> <p>Jämför med Telge bostäder som anställt lokalt. (Erlandssons bygg).</p> <p>Lägg in fler verksamheter i planprogrammet (lokaler, krav på verksamhet)</p> <p>Anställ genom sommarjobb och praktik</p>	<ul style="list-style-type: none"> • Stadsbyggnadsförvaltningen • Kommunledningskontoret • KS • Alla nämnder • UHAB • UKFAB
Samverkan kommun, fastighetsägare, civilsamhälle	Finns redan god samverkan som kan utvecklas ännu mer och som ger god grund för utvecklingen (medskapande, dialog).	<ul style="list-style-type: none"> • Kommun, fastighetsägare, civilsamhälle
Kommunalt markägande	Kommunen äger mycket mark vilket ger ekonomiska möjligheter att utveckla och satsa. Det gör också att kommunen har stor rådighet över utvecklingen.	<ul style="list-style-type: none"> • Mark- och exploatering
Kulturen och föreningslivet	Människor skapar själva. Kultur och föreningslivet kan bidra till civilsamhället och utvecklingen av demokratin.	<ul style="list-style-type: none"> • Kultur- och föreningslivet
	Gynna en kreativ samlingsplats med kultur och föreningsliv för att skapa lokal arbetskraft.	<ul style="list-style-type: none"> • Arbetsmarknad? • IFN • Kultur
	För att gynna kulturverksamhet, föreningsliv och andra verksamheter i området behövs köpstarka boende – skapa fler boendeformer för att blanda befolkningen.	<ul style="list-style-type: none"> • Stadsbyggnadsförvaltningen
	Området behöver stor kommersiell verksamhet och dragare, exempelvis SF Bio.	<ul style="list-style-type: none"> • UKFAB?

Innovation	Jämför med Telge bostäder som anställt lokalt. (Erlandssons bygg).	
Möjligheter att skapa hållbar stadsutveckling	Ekologiskt byggande och energieffektivisering vid renovering. Träbyggnad, varierat. Medborgardialog (äkta)	
Skapa trygga kopplingar	Bygg bort barriärer. Gör naturen tillgänglig!	
Främja lokal samhällsservice (arbetsförmedling, försäkringskassan, polisen)		
Utveckla Gottsundagipen		

Risker		
VAD	HUR	VEM
Hyresnivåer vid renovering	Det måste finnas en blandning av olika prisnivåer billigt/mellan/dyrt när det gäller boende. För att möjliggöra blandning av olika socioekonomi i området och boendekarriär. Renoviction måste motverkas. Fastighetsägare behöver arbeta för att behålla diversiteten i hela området genom att samverka/konkurrera. Tävla om att göra "bäst" renoveringar" och ha mest nöjda befintliga och nya hyresgäster.	<ul style="list-style-type: none"> • Fastighetsägare • KS • Planprogrammet
	Småskalig renovering (en lägenhet i taget när de blir lediga).	<ul style="list-style-type: none"> • Hyresfastighetsägare
	Uppsalahem – styrning via ägardirektiv, ekonomiska incitament.	<ul style="list-style-type: none"> • Kommunstyrelsen
	Förändring av nationella regler, ex ROT för renovering av hyresrättsbostäder.	<ul style="list-style-type: none"> • Staten
	Omvandla med förnuft.	<ul style="list-style-type: none"> • Fastighetsägare
	Utvärdera byggnadernas standard innan renovering.	<ul style="list-style-type: none"> • Kommunen/fastighetsägare?
	Engagera hyresgästföreningen.	<ul style="list-style-type: none"> • Kommunen/fastighetsägare?
	Det är en ekonomisk utmaning (ingen lösning på hur man ska hantera det).	<ul style="list-style-type: none"> •
	I samband med renoveringar kan man skapa lokala arbetstillfällen, exempelvis genom samverkan mellan kommunala bolag och näringslivsenheten.	<ul style="list-style-type: none"> • Kommunala bolag och näringslivsenheten
	Social oro	Det behövs tydliga avsändare. Vart vänder man sig? Tydlig information.
Sätt att mobilisera "den stora massan". En ansvarig i varje trappuppgång? Hur når vi ut?		<ul style="list-style-type: none"> • Fastighetsägare
Lokal samhällsservice (arbetsförmedling, försäkringskassan, polisen). Kvarterspolis.		<ul style="list-style-type: none"> • ?
Risken stuprörstänk	Mer nämndövergripande arbete (detta möte är ett bra exempel).	<ul style="list-style-type: none"> • "Alla" • Planprogrammet • Alla nämnder
Ökad segregation	Öka antalet jobbmöjligheter i området: offentliga upphandlingar, lokal arbetskraft vid renovering, vikariat, sommarjobb, placeringar i olika kommunala verksamheter.	<ul style="list-style-type: none"> • UKFAB och näringslivsenheten
	Föra samman grupper och öka sammanhållningen mellan människor av olika kulturella bakgrunder tidigt i skolklasserna. Detta är utbildningsnämndens ansvarsområde och kompetensutveckling inom detta kan vara rätt väg att gå. Vi diskuterade	<ul style="list-style-type: none"> • Utbildningsnämnden

	även om man ska göra spetsinriktningar eller olika intressanta specialinriktningar, även att man kan satsa på att lägga skolorna på rätt placering i området och att man satsar pengar på att göra lokaler osv attraktiva.	
	Öka möjligheterna för SFI för föräldralediga.	<ul style="list-style-type: none"> • Kommunen • UKFAB (lokaler)
	Blandad bebyggelse i både typ och upplåtelseform, för att man ska kunna välja hur man ska bo i Gottsunda. Kommunen har ett viktigt arbete här att påverka de olika byggherrarna.	<ul style="list-style-type: none"> • Byggherrar • Stadsbyggnadsförvaltningen
	Satsa på olika aktivitetsområden så att det verkligen visas att kommunen satsar lika mycket på Gottsunda som på alla andra delar av staden.	<ul style="list-style-type: none"> • Kommunen
Kortsiktighet vs långsiktighet i projekt (exempelvis Gottsundaskolan - hur satsa när det finns långsiktiga planer på att eventuellt flytta/bygga om)	Vi måste ha en tanke om hur verksamheten ska fungera UNDER TIDEN man gör förändringar/investeringar.	<ul style="list-style-type: none"> • UKFAB • Gottsundaskolans ledning • Utbildningsförvaltning/nämnd
Konkurrens från övriga utvecklingsprojekt (Södra staden)		

Sammanställning av individuella medskick

Jag har en idé! eller Har ni tänkt på att?

Kommuninternt/process

- Göra motsvarande processer för andra delar av Uppsala!?! (t.ex. Sävja/Sydöstra delen, eller "Gränbystaden"/Norra delen).
- Dedicera två riktigt skarpa strategier som utifrån den övergripande planen för Uppsalas utveckling säkerställer att nämnder och bolag VERKLIGEN samverkar och "utnyttjas" (Lasse M).
- I en så stor stadsdel som Gottsunda – en (1) väg in för medborgare! Tydligt ansvar!

Bostäder

- Fler bostadsrätter en annan social sammansättning. Vanligen behövs fler hyresrätter i Uppsala, men just i Gottsunda kan man utan problem bygga fler bostadsrätter.
- Kollektivhus.
- Ändra profil genom en hög profilbyggnad.
- På en het byggmarknad med brist på byggarbetskraft, starta en Gottsunda byggakademi tillsammans med universitetet och intresserade byggbolag.
- En förtätning med bostadsrätter efter Hugo Alfvén är nyckeln för en framtida positiv utveckling av Gottsunda. Skapar en ny köpstarkare befolkning som kan rädda både centrum och Gottsundaskolan långsiktigt. (Ulrik Wärnberg AMN, Gitarrvägen 2).

Gottsunda Centrum + Verksamheter

- Utveckla Gottsunda Centrum med en tydligare Södra entré.
- Flytta Uppsala konstmuseum till Gottsunda (centrum?).
- Lägg Leos Lekland i Gottsundas närhet.
- Treklängen är trång samtidigt som det finns lediga lokaler i centrum. Kan centrum användas mer för till exempel öppen förskola, SFI etc?
- Det behövs fler lokaler för små näringsidkare.
- Aktivt söka större företagsetableringar till Gottsunda.
- Bygg på entreprenörskapet (Jenni Reines SCF)
 - företagsvagg/ragga
 - samarbete med skolorna i området kring entreprenörskap (aktiv skola)
 - samarbete med kommunen för att främja innovation i kommunens
 - utvecklingsidéer
 - samarbete med universitetet om det finns forskning eller annan innovationsverksamhet för företag
 - näringslivsutveckling
 - sociala företag.
- Verka för att tillvarata den lokala entreprenörskraften genom att planera verksamhetslokaler.

Dialog

- Gör samtal och filmvisning med "Show me a hero" om blandat boende i Yonkers.
- Demokratiunderskottet och bristande anknytning till arbetsmarknaden är ett bekymmer inte bara för oss politiker, utan även för medborgarna och samhället. Men frågan är om Gottsundaborna själva ser demokratiunderskottet som ett problem, och om de gör det – vem äger problemet? Om vi politiker ger medborgarna möjligheter att äga problemet kan vi även få med dem i att hitta lösningar tillsammans med oss politiker.
- Fånga in den fria tiden som inte fångas in av föreningslivet.
- Engagera och lyssna på de "vanliga" Gottsundaborna. Som delvis finns bland de som bott länge i området. 30-års hyresrabatter i Uppsalahem AB.
- Lokal förankring – delaktighet.
- Att verkligen ta till er alla aspekter på medborgardialog som SKL:s föreläsare talade om.

Idrott och fritid

- Utveckla en aktivitetspark utifrån ett jämställdhetsperspektiv för barn och unga men som även kan attrahera äldre.
- Skapa ett sport- och aktivitetsområde i Gottsundagipen (fotbollsplaner, friidrott, skate, odling, rekreation).
- Bygga en konstgräsplan på ytan nedanför Treklangens nu i syfte att bevara områdets allsidiga sammansättning.
- Stärka idrottsföreningslivet.

Övrigt

- Fler lokala konstnärer! Mer möjlighet för kulturaktörer att för en billig kostnad få hyra lokaler och berika området – inte bara i centrumbyggnaden.
- Tydliggör de ekonomiska förutsättningarna i tid!
- En gymnasieskola i Gottsunda skulle öka inflödet av unga. Närheten till SLU och den kunskap som finns där borde kunna utnyttjas.
- God baklava finns bara i Gottsunda.

För att vi gemensamt ska skapa en attraktiv och socialt hållbar utveckling i Gottsundaområdet kommer jag att...

Vara på plats

- Driva frågan om lokalisering av kommunens egna verksamheter.
- Vara mer ute i området och ha kontakt med olika aktörer.
- Fortsätta besöka och hålla dialoger i Gottsunda.
- Skapa pop-up Kommuninfo på Gottsunda centrum en gång i månaden.
- Nattvandra.

Samarbeten/samverkan

- Samverka med socialtjänst och polis inom ramen för SSP (Anders Pettersson, skolområdeschef område 3, kommunal skola).
- Arbeta för ett stärkt och samtidigt riktat områdesarbete samt ett stärkt samarbete mellan socialförvaltningen och utbildningsförvaltningen.
- Arbeta för en fortsatt samlokaliserad familjecentral. Med utökad verksamhet för kvinnor med SFI-utbildning.
- Fortsätta arbeta med samverkan (Mattias).
- Arbeta för ett stärkt och samtidigt riktat områdesarbete samt ett stärkt samarbete mellan socialförvaltning och utbildningsförvaltning.
- Utveckla brukarmedverkan på den lokala träffpunkten (Eva Christiernin).

Varierad upplåtelseform och sociala frågor vid markanvisning

- Verkan för att beslut om varierad upplåtelseform och bostadstyp kommer till stånd.
- Föreslå kreativa modeller för försäljning av kommunal mark som bidrar till en ökad variation och affordable housing för många olika grupper.
- Se till att MEX-utskottet ställer sociala krav/frågor vid markanvisningar och att i möten med fastighetsägare uppmuntra till sociala insatser. Även krav och frågor gällande hyresnivåer och policy för renoveringar.

Utveckling av verksamheter

- Verka för fler verksamhetslokaler. Dagarbetsmarknad.
- Arbeta för fortsatt utveckling av utbudet på kultur- och fritidsområdet.
- Se till att fortsätta utveckla kultur- och fritidsverksamheten i Gottsunda. Vi måste börja tidigt – i unga år – för att ge människor möjlighet att skapa och förverkliga sin bästa stämnings längtan (Peter Gustavsson).
- Verka för att kultur- och fritidsverksamheten utvecklas och dialoger med föreningslivet bibehålls och utvecklas (Sten).
- Starta verksamheter i området (Eva Christiernin).
- Lyfta frågan kring hur vi kan utveckla våra förfrågningsunderlag + rekrytera med fokus på lokalkännedom och språkkompetens (Eva Christiernin).
- Jobba på utökad SFI för föräldralediga.

Rykte

- Verka för att marknadsföra Gottsunda som ett av Uppsalas viktigaste utvecklingsområden bland exempelvis landets "byggare".
- Aktivt marknadsföra Gottsunda genom att lyfta styrkor och möjligheter när jag pratar om Gottsunda.
- Vägra bidra till att stärka perceptionen om Gottsunda som Uppsalas problemområde.

Övrigt

- Fortsätta att plädera för att det sociala hållbarhetsperspektivet hålls levande.
- Om jag får chansen, fortsätta vara aktiv som styrelseledamot i UKFAB (Lasse M).
- Som chef i Uppsala kommun se till att frågan är allsidigt belyst och att reella. förväntningar kommer på plats så att de politiska ambitionerna kan verkställas.
- Äska medel för att öka det förebyggande arbetet inom socialtjänsten.
- Att försöka påverka genom att peka på de strukturella bekymren.
- Arbeta för att alla skolor i Gottsundaområdet får en socioekonomiskt så likartad situation som möjligt.
- Arbeta med den fysiska strukturen i planprogrammet och företräda parkfrågor.
- Driva på och delta i utarbetandet av planprogrammet.
- Agera i MEX.
- Agera i ÖP

Samman- ställning

**Från medborgardialog
26 maj 2016**

**Planprogram för Gottsundaområdet
med fokus på social hållbarhet**

Medborgardialog 26 maj

Tid: 18.00–21.00

Lokal: Kulturpunkten, Gottsunda Centrum ingång D

Vi utvecklar Gottsundaområdet tillsammans!

Den 26 maj samlades drygt 200 Gottsundabor och besökare för att lyssna på kommunens planer och diskutera vision, kärnvärden, möjligheter och utmaningar i utvecklingen av Gottsundaområdet. Mötet var en del i en serie av träffar och aktiviteter inom ramen för planprogrammet för området.

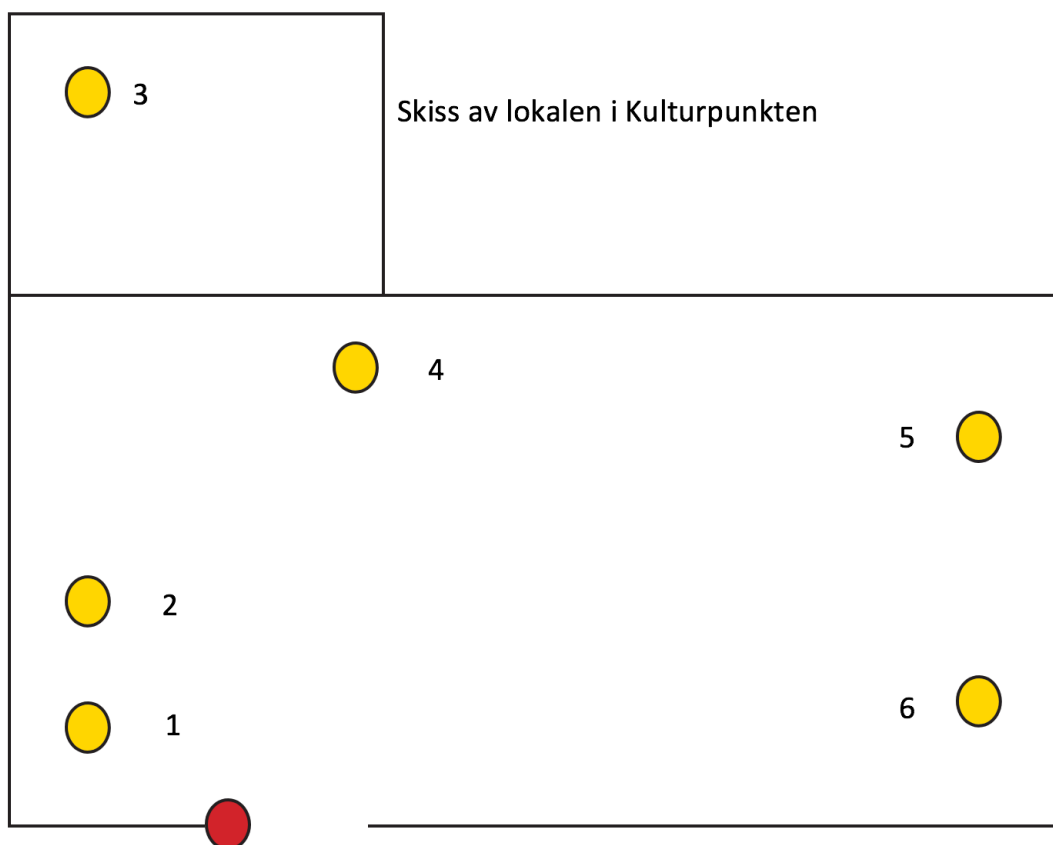

Vad hände på mötet?

Tjänstepersoner från stadsbyggnadsförvaltningen och ansvariga politiker mötte besökarna på Kulturpunkten. Det fanns sex olika stationer med olika upplägg där besökarna fick diskutera, lyssna, skriva och bygga framtidens Gottsunda med hjälp av klossar.

Kvällens stationer

- 1 Övergripande information
- 2 En vision och fyra kärnvärden
- 3 Information om arbetet hittills
- 4 Dina platser
- 5 Nya byggander – var och hur?
- 6 Vad brinner du för?

Vision och kärnvärden

Under medborgardialogen 26 maj lyftes fyra olika kärnvärden och en vision för Gottsundaområdet. Dessa utgick från kvaliteter och förutsättningar som har identifierats i arbetet med Planprogram för Gottsundaområdet, bland annat i tidigare dialoger och i kontakt med boende och lokalt verksamma aktörer.

Deltagarna fick under dialogen lämna synpunkter och tankar på de fyra kärnvärdena och på visionen. Här nedan följer en sammanfattning från dessa synpunkter, hela sammanställningen finns i bilaga 1.

Kärnvärden

Nära till allt

Närheten till Gottsunda Centrum och naturen lyftes av flera deltagare, så även kollektivtrafikens funktion som koppling mellan området och andra delar av staden. Flera funktioner i form av aktivitetshus, 4H-gård, fotbollsplaner, scen, cykelverkstad och fler affärer och verksamheter efterfrågas. Utöver detta efterfrågas ökad trygghet och trivsel på gator, torg och andra platser genom ökad närvaro av polis och ordningsvakter, bättre cykelvägar och städning av gator samt fler soptunnor.

Livet i det gröna

Framför allt lyftes närheten till naturen, att Gottsundaområdet är omgivet av orörd natur, att naturen finns insprängd i området samt att det finns natur i parker där även bänkar för vila och avkoppling finns. Det efterfrågas fler aktivitetsinriktade kvaliteter som en äventyrsbana, en parkourbana, en temalekplats, klätterställningar, fler lekplatser, idrottsinslag och förbättrade gräsmattor. Ett problem som lyftes är att försöka komma till rätta med den olovliga bilåkningsen i Gottsundagipen.

Ett område för alla

Några av de delar som lyftes var trygghet, jämställdhet och feminism. Mer blandat bostadsutbud efterfrågas genom fler radhus och att det behövs gratis ställen för barn och unga att visas på.

Kreativ kultur

Mångfald är något som lyfts utifrån flera olika perspektiv. Dels att det behöver definieras utifrån kulturutbyte och dess maktförhållanden. En synpunkt kom även in var att satsningar inte har tillräcklig mångfald, utan fokuserar för mycket på hiphop. Något som efterfrågas är platser att träffas på, över generationsgränser, på speciella tillfällen som till exempel Gottsundadagen och genom att platser som ett Uppsala makersspace eller Creativity centre skapas.

Vision

Den vision som lyftes under dialogen löd:

Vision

Gottsundaområdet – naturnära myllrande stadsliv

Gottsunda är ett lättillgängligt centrum för södra Uppsala. Området erbjuder ett myllrande stadsliv nära rekreation och naturens lugn. Här förenas höghus och villor, stora handelskedjor, lokalt entreprenörskap och ett rikt utbud av kultur- och fritidsaktiviteter.

Innergårdarnas ståtliga tallar leder via fotbollsplaner och strövområden ned till Mälarens stränder. I livet mellan husen, i parker och på torg möts människor från världens alla hörn. Kontrasterna är området styrka och skapar en innovativ miljö där allt är möjligt.

Många synpunkter kom in angående park och natur. Vissa önskade att skog och natur ska bevaras medan andra önskade att skogarna röjs för god tillgänglighet och att det blir mer park och mindre natur. Parkeringsplatser ansågs vara lämpliga för bebyggelse samt att det är viktigt att arbeta trygghetsfrågan.

Presentation av kommunens planer och arbetet hittills

Under medborgardialogen hölls presentationsdragningar i tre omgångar. I presentationerna redovisades vilka förutsättningar som finns i arbetet och var planprogramarbetet står i nuläget.

Bland annat berättade projektledningen att Gottsunda-Ultuna pekas ut som en framtida stadsnod som ska komplettera innerstaden med en stor portion aktiviteter, verksamheter och bostäder i framtiden. 3000-5000 nya bostäder är en trolig uppskattning av hur många fler som skulle kunna finnas i området i ett långt perspektiv.

Två stora vägarna i området, Gottsunda allé och delar av Hugo Alfvéns väg, pekas ut som stadsstråk där kapacitetsstark kollektivtrafik ska gå (snabba bussar eller spårväg) och där man kan utveckla fler bostäder och verksamheter – särskilt i hållplatslägen så att fler människor får tillgång till både service och hållbara transporter.

Under presentationerna fanns det även möjlighet för åhörarna att ställa frågor. Presentationsbilderna finns att se i bilaga 2. Där kan du bland annat hitta arbetsmaterialet till var kommunen i dagsläget funderar på var nya byggnader skulle kunna placeras.

Miniatyrbild av var kommunen i dagsläget funderar på att nya byggnader skulle kunna placeras. Blått är nya hus/verksamheter och orange ny skola/förskola. Fler och större bilder hittar du i bilagan.

Besökarnas Gottsundaplatser

På en station fick besökarna berätta om och peka ut de platser som de tycker är bra och dåliga i området. De fick även markera platser där de hade en idé för hur den skulle kunna utvecklas.

Bra platser:

Många pekade på Gipen som en riktigt bra plats, liksom Gula stigen med sina fina promenadstråk. Några pekade även ut mindre skogsdungar med vitsippor och blåsippor. Lina Sandells park vid Hugo Alfvén (den med statyn med dansande flickor) tyckte några är riktigt fin, och även Valsätraparkens kullar som man kan sola på

Dåliga platser:

Skötseln av Valsätraparken upplevdes som eftersatt. Besökare pekade även på otrygga parkeringsplatser som dåliga platser. Och flera tog upp oklara trafiklösningar i området (bland annat vid återvinningsen, korsningar över Gottsunda allé och olaglig biltrafik- och parkering mellan Gottsundaskolan och Treklängen).

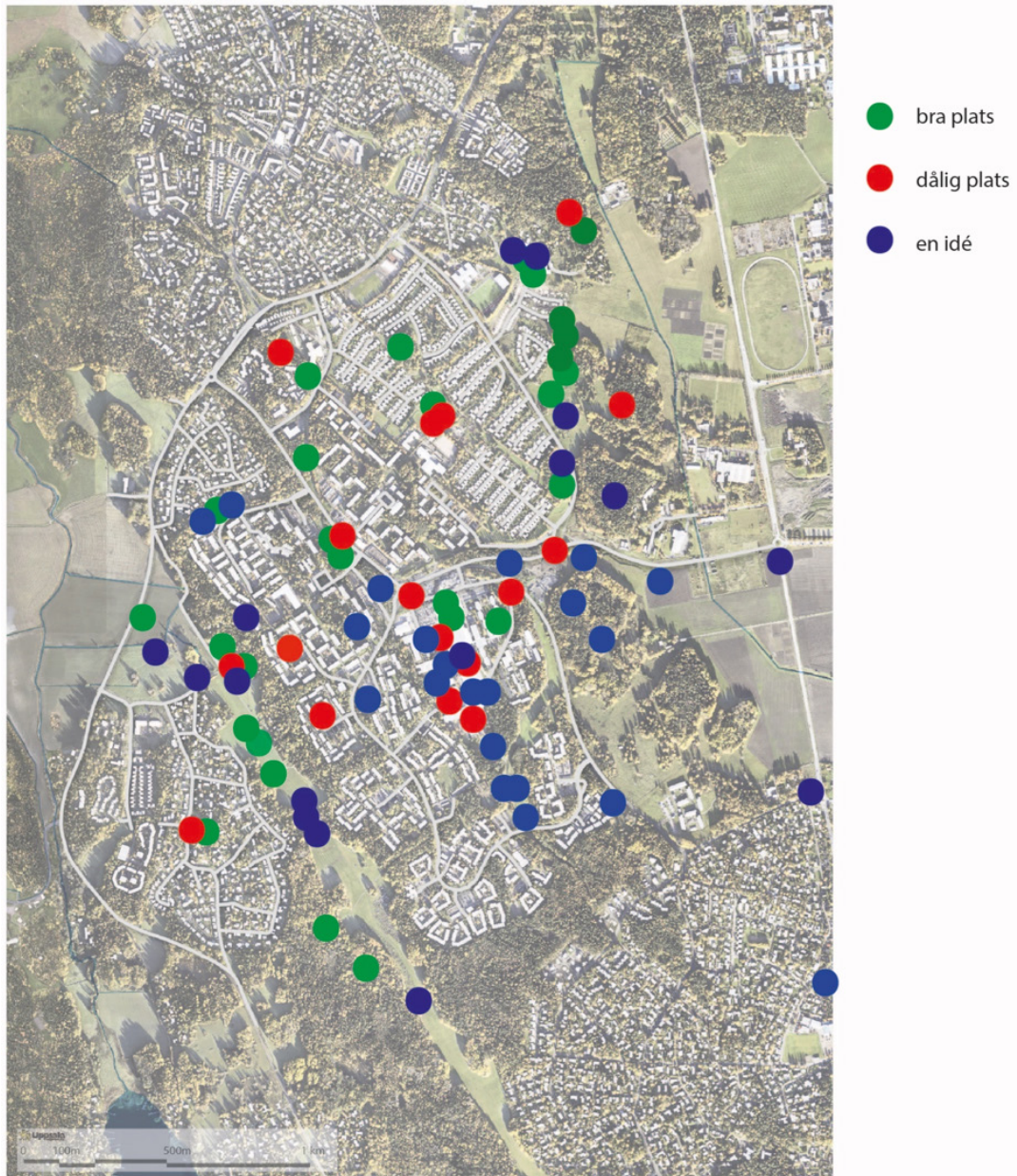
Idé-platser:

Det var väldigt många som kom med idéer på hur olika platser i området skulle kunna utvecklas. Många idéer handlade om Gipen och ytterligare saker som skulle kunna finnas i den, som en ny mötesplats med musik eller vattenlek. En idé var en föreningslokal för större fester, en annan ett företagshotell/inkubator. En person ville se planteringar och rabatter i Monika Zetterlunds park och en annan ville se fler toaletter och sittbänkar i naturområdena. En tredje ville se en förtätning av Södra Gottsunda med hyresrätter och flerfamiljshus.

Vi tittar nu på hur vi kan ta tillvara på dessa idéer. Vilka som kanske inte fungerar, vilka som kan tas tillvara på lång sikt och vad som kan åtgärdas i närtid. En sammanställning av alla utpekade platser hittar du i bilaga 3.

Gottsundabornas platser–totalt*

* Resultat från medborgardialog den 26 maj 2016

Nya byggnader – var och hur?

På den här stationen fick man placera nya byggnader i Gottsunda och mer i detalj se vad kommunens arbetsförslag skulle betyda i verkligheten. Det blev en väldigt kreativ station med många samtal och frågor om det mesta. Fokus låg på ny-exploateringen, men även på exempelvis hastigheter på olika vägar och satsningar på parker.

En sak som stack ut var Uppsalahems förslag på ett höghus på 24 våningar vid rondellen vid Gottsunda Centrum. Många tyckte att det kunde bli ett roligt inslag, men några var oroliga för hur det skulle bli med skugga och liknande om man bygger ett så högt hus.

Det fanns många tankar kring olika parker och grönområden som behöver rustas upp, eller som upplevs som riktigt fina och definitivt bör sparas. Många poängterar kvaliteten med parkerna och det gröna men också att de är i behov av upprustning och mest i form av skötsel, belysning och jämnare markmaterial. Satsningar som efterfrågades var fler bord för fika och picknick, fler grillplatser, bättre belysning och en äventyrsbana i Gipen. Många blev lättade över att det inte finns planer på stor exploatering i Gottsundagipen.

Arbetsförslaget placerar mycket ny bebyggelse längs Hugo Alfvén och Gottsunda allé. En del poängterade den fina naturen och att det var en del av känslan av att komma hem till Gottsunda, men många tyckte att det var bra om delar av den försvann och ersattes med något nytt. Det sågs också som en möjlighet att bygga ny bebyggelse på de stora parkeringsdäcken.

En farhåga som kom upp i samtalen var att husen som byggs kommer att se likadana ut. Många poängterade andra nybyggda områden där det har blivit just så. Besökarna efterfrågade ett varierat byggande med olika upplåtelseformer, våningshöjder och utseende på husen.

Satsningen på kollektivtrafik sågs som något positivt och många var nyfikna på vilken slags kollektivtrafik det skulle kunna handla om.

Vad brinner du för?

Inom arbetet med Planprogram för Gottsundaområdet med fokus på social hållbarhet har flera olika typer av dialoger genomförts. Dels snabba frågor kring synen på området idag, vad som är bra och dåligt samt hur området kan bli ännu bättre i framtiden. Utöver det har även kommunen anordnat fokusgrupper där fördjupade diskussioner om området och dess utveckling har förts med barn, ungdomar, småbarnsföräldrar, äldre och etniska föreningar. Utifrån det som har kommit fram från dessa dialoger fanns ett antal risker och möjligheter utskrivna där deltagarna fick fylla i vad de såg som störst risk respektive möjlighet att uppstå.

De risker och möjligheter som flest deltagare markerade var (antal markeringar inom parentes):

Risker:

Gröna platser och träd försvinner (31)

För många hus så att det blir för tätt (21)

Hyrorna höjs för mycket (13)

Fortsatt orättvisa (arbetslöshet, diskriminering, segregation) (9)

Möjligheter:

Häftiga nya hus i blandade storlekar och boendeformer (18)

Vi boende får vara med och påverka (18)

Mer affärer, restauranger och service (12)

Fula platser görs fina (12)

Positiv bild av området som plats att bo på och besöka (12)

Utöver detta kom det även in många nya möjligheter och risker. Flera av dessa handlade om att det behöver finnas ett blandat bostadsutbud samt att det ska byggas hållbart. Det var även flera som lyfte att det behöver göras satsningar, exempelvis upprustning och nya fotbollsplaner och fler sittplatser i parker. Hela listan på förslag finns att läsa i bilaga 4.

Utvärdering av dagen

När besökarna på medborgardialogen kom till Kulturpunkten fick de en utvärderingsblankett. Av de drygt 200 personer som deltog lämnades 54 utvärderingslappar in, alltså cirka 25 procent av deltagarna. En sammanställning av alla utvärderingssvar hittar du i bilaga 5. Utvärderingslappens var uppdelad i fyra olika frågor:

”Vad tyckte du om det här dialogmötet?”

Svarsalternativen var 1-5, där 5 var det högsta betyget, och svarens medelvärde var 4,26.

Vad skulle kunna göras bättre? Eller har du en idé för kommande möten?

Det kom många olika förslag på förbättringsmöjligheter. Flera efterfrågade en bredare representation, från andra kommunala nämnder och bolag samt från andra aktörer som exempelvis Upplands Lokaltrafik/Kollektivtrafikmyndigheten (Landstinget) och Polismyndigheten. Utöver det efterfrågades även mer information om planarbetet, dels att det skulle kunna skickas ut i förväg och mer fördjupade ställningstaganden och detaljerade beskrivningar. Mer dialog och mindre information var också något som lyftes.

Är det någon grupp eller person som vi borde prata med som inte var här idag?

Flera deltagare lyfte fram att det var få ungdomar som närvarade. Flera efterfrågade också delaktighet från Polismyndigheten vid kommande dialogtillfällen. Det kom även förslag på att fler lokala föreningar skulle kunna delta och att information skulle kunna gå ut på flera språk.

Vad är det absolut viktigaste att tänka på i utvecklingen av Gottsundaområdet?

Det var framförallt tre olika områden som lyftes som viktiga att tänka på i det fortsatta arbetet i utvecklingen av området. Många lyfte att det behöver finnas aktiviteter och platser för ungdomar att göra och vara på samt sysselsättningsåtgärder för de som står utanför arbetsmarknaden. Det var även många som lyfte behovet av att bevara grönområden och skogsstråk vid kommande bebyggelse. Slutligen var det även många som lyfte trygghet och säkerhet som viktiga frågor att försöka förbättra i det fortsatta arbetet.

Det här händer nu

Under hösten kommer vi att fortsätta med fokusgrupper, nyhetsbrev och träffar med olika grupper som exempelvis fastighetsägare. Vi kommer även fortsätta med vårt nyhetsbrev, så om du ännu inte har anmält dig till det kan du göra det på den här länken: <http://bygg.uppsala.se/planerade-omraden/gottsunda/nyhetsbrev/>

Ännu är inte datumet satt för vår nästa stora medborgardialog, men vi planerar att den ska bli någon gång i slutet på oktober eller i november. På den så kommer vi bjuda in brett efter de önskemål som har kommit in, både från kommunens olika förvaltningar och från externa aktörer för att kunna svara på alla frågor. Mer information om dialogen kommer!

Ett förslag till planprogram (förslag till hur Gottsundaområdet ska utvecklas) kommer att gå på samråd så att alla kan se och tycka till om förslaget i början av 2017.

Tack för en oerhört intressant och givande dag!

Vi ser fram emot att fortsätta arbetet tillsammans med er.

Bästa hälsningar,

Projektledningen för planprogram för Gottsundaområdet med fokus på social hållbarhet

**Sammanställning
från medborgardialog
3 december 2016.
Kulturpunkten,
Gottsunda Centrum**

**Planprogram för Gottsundaområdet
med fokus på social hållbarhet**

Fyra stationer

Ansvariga politiker, polis, fastighetsägare och tjänstepersoner från Uppsala kommun mötte besökarna på Kulturpunkten i Gottsunda centrum. Det fanns fyra olika stationer med olika upplägg där besökarna fick diskutera, lyssna och komma med synpunkter på framtidens Gottsundaområde.

Stationerna var:

1. Information om planprogrammet för Gottsundaområdet.
2. Dina platser och förslag på hur Lina Sandells park kan utvecklas.
3. Hur ska vi leva och bo i framtidens Gottsundaområdet?
4. Vad är viktigt för trygghet och trivsel i framtidens Gottsundaområdet?

1. Information om planprogrammet för Gottsundaområdet

Stationen gav bakgrund till varför dialogen genomförs och hur tidplanen för planprogrammet ser ut. Det gavs även information om planprogrammets huvuddrag för områdets långsiktiga utveckling som kommer ske under mycket lång tid. Förslaget är en ögonblicksbild utifrån var vi befinner oss just nu i arbetsprocessen. Se bilaga 1.

Centrumområdet

Centrumområdet i Gottsunda ska i framtiden tillsammans med Ultuna fungera som en centrumkärna för södra Uppsala, med verksamheter av lokal och regional funktion.

Riktlinjer för utvecklingen av centrumområdet:

- Funktioner inom näringsverksamhet, kultur, utbildning och idrott med regionalt upptagningsområde.
- Utveckling av lokala och regionala kopplingar med prioritering av kollektiv, cykel och gångtrafik.
- Prioritering av verksamheter men även bostäder för vistelse och trygghet under dygnets alla timmar.
- Centrumområdet markeras med bebyggelse som sticker ut och har hög arkitektonisk kvalitet.

Stadsstråket

Stadsstråket är ryggraden som länkar samman Gottsundaområdet och övriga södra Uppsala. Genom tät och varierad bebyggelse, nya parker och torg skapas ett spännande och pulserande stadsstråk.

Riktlinjer för utvecklingen av stadsstråket:

- Högkvalitativ kollektivtrafik.
- Variation i bebyggelse i form av höjd, material och lokalisering mot gatan.
- Det ska vara tydligt och enkelt att se och röra sig längs, genom och över stråket.
- Nya mötesplatser på allmän plats av hög kvalitet som tillför nya värden som idag saknas.

Områdesstråken

Områdesstråken är befintliga stråk som förstärks med ny bebyggelse för att skapa trygga och lättorienterade gator. Stråken sammanbinder befintliga bostadsenkla- ver med ny bebyggelse som skapar levande framsidor mot gatan.

Riktlinjer för utveckling av områdesstråken:

- Ny bebyggelse med placering mot gatan skapar ökad trygghet.
- Koppla samman enkla- ver mot stråk och vänd baksidor till framsidor.
- Bidra till trygga rörelsestråk i området som kompletterar separata gång- och cykelstråk.

Kompletteringsbebyggelse

Inne i och mellan olika bostadsenkla­ver kan ny bebyggelse skapas för att skapa mervärden och bidra med nya kvaliteter i befintliga bostadsområden.

Riktlinjer för utvecklingen av kompletteringsbebyggelse:

- Kompletteringsbebyggelse ska ske på närområdets villkor.
- Vid tillägg av ny bebyggelse ska mervärde och variation i uttryck och innehåll tillföras.
- Ny bebyggelse ska förtydliga stadsstrukturen och göra baksidor till framsidor.

Vi visade också ett exempel på hur bebyggelse i Gottsundaområdet skulle kunna se ut om många år. Den tillkommande exploateringen ska ses som exempelbebyggelse och är baserad på huvuddragen av områdets utveckling som beskrivs ovan.

Exempel på bebyggelsestruktur

Besökarnas åsikter om planprogrammet

På stationen om planprogrammet hade politiker och tjänstepersoner samtal och diskussioner med besökarna om strategierna och förslagen på hur det kan byggas i framtiden. Det som lyftes vid stationen var bland annat vikten av att bevara naturen. Både större områden som Gipen men även den bostadsnära naturen är viktig att inte bygga bort. Det finns en förståelse för att det ska byggas i Gottsundaområdet men det finns en oro för att det kommer byggas för mycket och för tätt. Några lyfte att språket var för fackligt vilket gjorde det svårt att förstå vad begrepp betyder till exempel "arkitektonisk kvalitet".

2. Dina platser

Besökarna fick markera bra och dåliga platser på en karta och kort beskriva hur de dåliga platserna skulle kunna utvecklas. I bilaga 2 är alla platser och kommentarer sammanställda.

Bra platser

- Gula stigen - bör bevaras med fina promenadsstråk.
- Gipen - ett omtyckt naturområde.

Dåliga platser

- Gång och cykelvägar som har problem med bilkörning.
- Farlig korsning med osäkert övergångsställe.
- En förskolegård används ibland som träffpunkt för unga. Rörelsestyrd belysning efterfrågades.
- Några förslag på ny bebyggelse anses ligga för nära vägen och befintliga hus riskerar hamna i skugga.

Besökarnas egna förslag

- Bevara Malma gård och gör det till en 4H gård eller bygdegård.
- Motionsslinga med elljus och träningsredskap, tillgänglig även för funktionsnedsatta.
- Skidspår på ängarna under vintern.
- Uteservering på sommaren.
- Bredare cykelväg mellan Sunnersta och Gottsunda.
- Bättre underhåll av lekplatser.
- Bättre samarbete mellan hyresgästföreningen och bostadsbolag.

Lina Sandells park – förslag och idéer

Till 2018 ska en större satsning genomföras i Lina Sandells park. Hur parken ska utvecklas och utformas kommer ske genom dialog med allmänheten och speciella fokusgrupper. Under dialogen fanns möjlighet att redan nu komma med förslag och idéer. Många av förslagen och idéerna handlade om att spara det naturliga och det gröna samt tränings- och aktivitetsmöjligheter. Se bilaga 3 för att läsa alla förslag och idéer.

3. Hur ska vi leva och bo i framtidens Gottsundaområde?

Här samtalade politiker, tjänstepersoner och besökare om tre frågeställningar som handlade om hur vi ska leva och bo i framtidens Gottsundaområde. Besökarna hade möjlighet att skriva ned sina synpunkter och perspektiv på lappar och fästa under varje frågeställning. I bilaga 4 finns en sammanställning av alla synpunkter.

Vad är viktigt att tänka på när det byggs nytt?

- Närheten till skog och natur är viktig, inte minst för barn, och bör inte byggas bort.
- Viktigt att bygga blandat, både hyres- och bostadsrätter.
- Viktigt att inte bygga för högt och tätt.
- Ta hänsyn till ljusinsläpp och färgsättning på husen.
- Bostadsföretag bör erbjuda lärlings- och praktikplatser till ungdomar i området.

Vad är viktigt att tänka på när befintliga hyreshus renoveras?

- Inga hyreshöjningar. Både låginkomsttagare och pensionärer måste ha möjlighet att bo kvar.
- Ingen ombildning av hyresrätter till bostadsrätter vid renovering.
- Renovera modernt för kommande generationer.
- Renovera utemiljöerna.

Hur kan Gottsunda vara en plats för alla?

- Mer aktiviteter, speciellt för unga.
- Mer föreningar och tillgängliga lokaler för kulturaktiviteter.
- Fler affärer och lokaler i Gottsunda centrum.
- Fler myndigheter t.ex. polis, arbetsförmedling och socialkontor.
- Ordning och reda.

4. Vad är viktigt för trygghet och trivsel i Gottsundaområdet?

Här samtalade politiker, polisen, tjänstepersoner och besökarna om tre frågeställningar som handlade hur vi ska leva och bo i framtidens Gottsundaområde. Besökarna hade möjlighet att skriva ned sina synpunkter och perspektiv på lappar och fästa under varje frågeställning. I bilaga 4 finns en sammanställning av alla synpunkter.

Vad är det som gör att du trivs eller inte trivs i Gottsundaområdet idag?

- Naturen och det mångkulturella gör att man trivs idag.
- Närvarande polis och kommuninformation i biblioteket behövs för att skapa ökad trivsel.

Vad behövs för att öka tryggheten i Gottsundaområdet?

Två geografiska platser känns speciellt otrygga: Bandstolsvägen och Gottsunda centrum.

Här behövs:

- Bättre belysning.
- Fler aktiviteter (kvällsöppna i centrum)
- Polisstation.

Vilka aktiviteter behövs för ökad trygghet och trivsel i Gottsundaområdet i framtiden?

- Aktiviteter för unga, speciellt tjejer.
- Praktik för unga i området.
- Information om vad som händer i området.
- Bättre belysning, speciellt vid övergångsställen.

Övriga synpunkter som kom in under dialogen

- Närheten till naturen är ett av de största skälen till att man väljer att bo i Gottsunda.
- Kollektivtrafiken bör förbättras.
- Fler gång- och cykelvägar med bättre belysning efterfrågas.
- Många platser upplevs otrygga och fler synliga poliser behövs i området.

I bilaga 5 finns en sammanställning av övriga synpunkter.

Utvärdering

Besökarna hade möjlighet att fylla i en utvärdering av dialogen och svara på tre frågor:

- Vad skulle kunna göras bättre eller har du en idé för kommande möten?
- Är det någon grupp eller person som vi borde prata med som inte var här idag?
- Vad är det absolut viktigaste att tänka på i utvecklingen av Gottsundaområdet?

I bilaga 6 kan du ta del av utvärderingen.

Vad händer nu?

Under 2017 kommer vi att fortsätta med nyhetsbrev och träffar med olika grupper som exempelvis fastighetsägare. Om du ännu inte har anmält dig till nyhetsbrevet kan du göra det på projektets webbplats. www.uppsala.se/gottsunda

Ett förslag till planprogram (förslag till hur Gottsundaområdet ska utvecklas) kommer att gå på samråd så att alla kan se och tycka till om förslaget under 2017.

Under 2017 startar också utvecklingen av Lina Sandells park.

Sammanfattning av workshops kopplade till Strategi för socialt hållbart Gottsundaområde

4, 6 och 15 september, Kulturpunkten, Gottsunda Centrum

Bakgrund och sammanhang

Kommunstyrelsen gav 2015 Stadsbyggnadsförvaltningen i uppdrag att ta fram *Planprogram för Gottsundaområdet med fokus på social hållbarhet*. I uppdragets direktiv beskrivs följande syfte för planprogramarbetet:

- Främja en ekologisk, ekonomisk och socialt hållbar stadsutveckling
- Förverkliga stadsförnyelse och kompletteringsbebyggelse
- Vidareutveckla områdets unika platsidentitet
- Aktivt arbeta med de boendes och de lokalt verksamma delaktighet och inflytande - Öka mångfald och variation samt minska boendesegregation
- Utveckla kopplingar och målpunkter inom området och till/från övriga staden
- Öka trygghet och trivsel
- Höja kvaliteten på den offentliga platsmarken
- Kommunen är en aktiv part i samband med renoveringar av existerande bostadsbestånd
- Främja bred samverkan och ta ett brett grepp på områdets utveckling

Utifrån detta syfte har arbetet från start haft en bred samhällsutvecklande ansats med ambition om att lägga grund för bred samverkan mellan kommunens nämnder, förvaltningar och bolag, fastighetsägare och andra lokala aktörer samt boende.

En del frågor har direkt koppling till områdets fysiska utveckling och inkluderas i planprogramarbetet. De sociala hållbarhetsaspekterna leder de avvägningar som görs, exempelvis i förslag på stadsbyggnadsstruktur och var stadsutveckling bedöms vara särskilt viktig. Enligt gällande tidplan kommer planprogrammet att lyftas till kommunstyrelsen för beslut om samråd under första delen av 2018. Under samrådet bjuds alla boende och berörda aktörer in till att lämna synpunkter på förslaget, vilket kan påverka utformningen inför godkännande.

Workshops för socialt hållbart Gottsundaområde

I dialog- och visionsarbetet har även frågor som inte direkt rör stadsbyggnad, men som på ett eller annat sätt kopplar samman social och fysisk utveckling uppkommit. När Gottsundaområdet utvecklas finns såväl risker som möjligheter. Under arbetet har ett antal fördjupningsområden utkristalliserats där det finns ett behov av att samordna breda insatser, och där fysiska insatser har möjlighet att fungera som en hävstång för social utveckling. För

att vidareutveckla arbetet med dessa fördjupningsområden arrangerades i september 2017 tre workshops på följande teman:

- Hållbar renoveringsprocess
- Trygghets- och trivselfrämjande insatser
- Lokala arbetsmarknadsåtgärder

Workshoparna genomfördes i ett samarbete mellan Uppsala kommun, Citylab/ Sweden Green Building Council, forskningsprojektet Decode (finansierat av Vinnovas UDI-program) och Tyréns. Den avslutande analysen under punkt 8 har utarbetats i samverkan mellan representanter för dessa organisationer.

Workshoparnas upplägg

Under workshoparna gavs en bakgrund som beskrev arbetet med strategiska planeringen för områdets långsiktiga utveckling. I varje workshop följde sedan en inspirationsföreläsning där en expert på ämnet lyfte upp perspektiv och angreppssätt. Denna sammanfattning tar sin grund i workshoparnas andra del som bestod av grupparbeten med deltagare från olika kommunala verksamheter, statliga myndigheter, fastighetsägare, civilsamhälle och andra lokala aktörer.

Sammanfattning av workshoparnas gruppdiskussioner

Nedan följer en sammanfattning av workshoparnas gruppdiskussioner. Samtalen dokumenterades av medarbetare på Uppsala kommun. Inledningsvis återfinns ett antal konkreta inspel med direkt anknytning till respektive fördjupningsområde. Då samtalen under de olika workshoparna var närbesläktade är övriga delar av minnesanteckningarna inte uppdelade utifrån respektive workshop, utan istället utifrån utvalda teman. Detta återspeglar också hur övningarna och samtalsmallen var uppbyggda; med inledande frågor om utmaningar i området följda av förslag på åtgärder där deltagarna fick reflektera över målkonflikter och synergier. Slutligen fick deltagarna fundera över samverkan – vad som saknas, kan utvecklas eller bör kompletteras.

Varje temadel inleds med en kortare beskrivande sammanfattning som kompletteras med ett antal citat från gruppdiskussionerna. Avslutningsvis finns en samlad analys angående möjligt fortsatt arbete utifrån workshoparnas resultat.

Konkreta inspel direkt knutna till respektive workshop

Workshop 1 – Hållbar renoveringsprocess

Gottsundaområdet är stort och varierat. Den nödvändiga renoveringen av områdets hyresrättsbostäder varierar också mycket. Det finns ett behov av att skapa en eller flera renoveringsmodeller som säkrar att processerna har tydlig information och att människor med olika ekonomiska förutsättningar har reell möjlighet att bo kvar. Ett sätt att möjliggöra finansiering av renovering och nybyggnation som lyftes under workshopen kan vara genom försäljning av byggbar mark alternativt existerande byggnader.

Utifrån ett kommunalekonomiskt perspektiv kan också renoveringar kan få följd effekter, exempelvis genom att socialbidrag kan stiga. Höga boendekostnader riskerar också att leda till ökad trångboddhet, vilket kan få konsekvenser för såväl invändigt slitage som behov av mötesplatser och exempelvis platser för barn och unga att kunna göra sina läxor.

Möjliga synergier kan tillskapas mellan renovering och lokala arbetsmarknadsinsatser. Genom att utveckla exempelvis en vuxenutbildning med bygginriktning skulle boende som står utanför arbetsmarknaden kunna få en väg in i arbete i samband med renovering av deras egna bostadsbestånd. Detta kan även möjliggöra en mer positiv inställning till de stundande renoveringarna i området.

Workshop 2 – Trygghets- och trivselsefrämjande insatser

Den fysiska plats som i workshoparna tydligt lyfts fram som den med störst utmaningar kopplat till trygghet är Bandstolsvägen. Bland annat lyftes behov av att spelautomaterna vid Verona skapar problem, att något snarast behöver göras vid den nedbrunna pizzerian längst in på Bandstolsvägen och att bilar kör i höga hastigheter. Behovet av en upprustning av fastighetsbeståndet framkom tydligt. För att öka tryggheten i området behöver insatser genomföras såväl i närtid som långsiktigt. Ett flertal insatser kan behöva genomföras i tätt samarbete mellan exempelvis kommunens nämnder och bolag, fastighetsägare, polis och andra aktörer. Platsen är i behov av en fysisk upprustning i närtid. På längre sikt kan fysiska förändringar bidra till att skapa fler ögon på platser, ökad variation och förbättrade möjligheter till rörelse om Bandstolsvägens säckgata byggs bort.

En annan fysisk plats med tydliga utmaningar är södra delarna av Gottsunda Centrum och runt Boule & bollhallen, Treklängen, simhallen, kyrkan och längre söderut vid Musikparken. Denna plats är ofta öde kvällstid och det förekommer ofta att grupperingar skapar otrygghet. Vid ett par tillfällen har det också uppstått skadegörelse i form av brand. Denna plats skulle behöva få fler ögon på sig och mer rörelse behöver främjas.

Workshop 3 – Lokal arbetsmarknad

I centrala Gottsundaområdet förvärvsarbetar 55 procent av befolkningen i arbetsför ålder. Anledningen till den låga förvärvsfrekvensen är komplex och lösningarna likaså. För att komma åt detta lyftes under workshoparna behovet av aktiv uppsökande verksamhet där olika aktörer arbetar gemensamt, såsom exempelvis kommun och arbetsförmedling. Kommunen och arbetsförmedlingen kan vidare samverka med lokala aktörer som exempelvis fastighetsägare för att skapa lokala jobb som bidrar till områdets trygghet och positiva utveckling. Ett exempel på sådan projektform kan vara etablering av bovärdar/trapphusvärdar där boende som står utanför arbetsmarknaden kan få ett ansvar för att sprida information, gemenskap och positiva relationer i området.

Några extra viktiga grupper att nå är föräldrarna i barnfamiljer, då detta kan påverka hela familjen positivt, samt unga vuxna. Vidare framhölls behovet av en långsiktig process som kan förstärkas över tid. För att nå fram med insatser till stora samhällsgrupper i Gottsundaområdet är det viktigt med riktade insatser lokalt, såsom ökad lokal närvaro av arbetsförmedling och arbetsmarknadsförvaltningen på plats i området i olika lokala forum.

En tydlig koppling mellan stadsutveckling och möjlighet att etablera lokala jobb är att ställa krav på sociala klausuler vid markanvisningar, det vill säga att ett antal lokalt boende som står utanför arbetsmarknaden ska få praktikplats eller annan arbetsmarknadsinsats i samband med nybyggnationen. Samma arbets sätt kan även tillämpas vid renovering av befintlig bebyggelse och kontinuerligt förvaltnings- och driftarbete i området.

Tematisk indelning

Stor efterfrågan på bättre samverkan såväl inom kommunen som mellan kommunen och externa aktörer.

Gottsundaområdet är stort och det genomförs väldigt mycket samtidigt. Det finns en potential i att öka samverkan mellan olika aktörer på olika nivåer. Då möjliggörs bättre helhetstänkande vilket kan gagna såväl Gottsundaområdets utveckling som samhällsekonomin. Lokalt i Gottsundaområdet finns flera forum för samverkan. På strategisk och ledningsnivå kan dock nya forum behöva utvecklas. Bättre samverkan behöver möjliggöras mellan kommunens nämnder och bolag, med statliga myndigheter, fastighetsägare, civilsamhälle och andra lokala aktörer med stor delaktighet från boende.

Några citat:

"I allt det som vi har nämnt finns synergier. Allting får konsekvenser. Det går att vända allting till något positivt med rätt verktyg."

"Hur ska man bryta upp stuprörsarbetet när alla har fullt upp med att hantera verksamheten i sina egna stuprör?"

"De kommunala förvaltningarna är egentligen inte uppbyggda för att se samhällsekonomiska helheter utan man premieras av att göra bra utifrån sin sektor. Tydliga helhetsmål, exempelvis: att Gottsunda ska upp i samma antal förvärvsarbetande som övriga Uppsala, då måste alla olika aktörer göra vad de kan för att nå upp till de målen."

"Det skulle underlätta om det var ett tydligt direktiv från högsta ledning att det ingår i var och ens uppdrag att samverka."

"Bristen på uthållighet är problematisk. Det gäller både politiskt och bland tjänstemän."

"En utmaning är att få projekt/åtgärder som kan drivas under en längre period. Alla myndigheter och förvaltningar har sina egna budgetar och prioriterade områden. Svårt att få långvariga satsningar, kan inte lova mer än ett år."

"Finns mycket och god samverkan. Väl genomarbetade strukturer. Begränsade samarbeten med boende/lokalt civilsamhälle."

"En sammanhållande funktion på kommunen skulle behövas."

Akuta insatser för att sådant som redan finns inte ska förvinna/försämrans.

I Gottsundaområdet finns några av Uppsalas bästa skolor. Skolorna är en skyddsfaktor för området och viktiga aktörer för att kunna åstadkomma en positiv utveckling. I södra delarna av Gottsunda Centrum finns flera verksamheter med lokaler i behov av upprustning och förbättring-såsom Gottsundaskolan, Gottsunda simhall, Treklangens skola och mötesplats och Boule & bollhallen. Genom att se över hur alla dessa verksamheter och platser kan förbättras tillsammans med Musikparken kan ett helhetsgrepp tas över de södra delarna av Gottsunda

centrum. Fysiska utvecklingsprocesser är långdragna och det är av yttersta vikt att löpande underhåll och särskilda satsningar också görs i närtid för att behålla attraktivitet och kvalitet.

Några citat:

”Skolan är superviktig! Rustning nu!”

”Skolorna har lyckats bra för att vara ett utsatt område. Skolorna strävat efter en allsidig elevsammansättning d.v.s. kommer elever från andra områden vilket bidrar till trygghet. Men det är skört för om det händer negativa saker så kan man tappa elever. Gottsunda ett miljonprogram. Andra miljonprogramsområden har förändrats men inte Gottsunda, i Gottsunda har det mer cementerats. Idrottshall, tennishall inte varit lyckat eftersom det bara varit föreningar som tagit ansvar för lokalen vilket inte funkade. Lätt till omfattande skadegörelse. Läget är inte det bästa.”

”Treklangen faller samman, landstinget och familjecentrerat arbete försvinner. Konceptet tappas. Många barn som springer omkring i centrum, behövs göras mer för dem. Öppen verksamhet behövs i centrum.”

”SFI – lokaler, utbildning på plats? Behöver lösas utan för stort missnöje.”

Stort behov av verksamheter och service på plats i Gottsunda.

En tiondel av Uppsala stads befolkning bor i dag i Gottsundaområdet. I framtiden ska Gottsunda tillsammans med Ultuna utgöra en stadsnod för hela sydvästra Uppsala. Detta, tillsammans med att de socioekonomiska förutsättningarna i området kräver aktiva och riktade insatser, understryker betydelsen av ett stort utbud av verksamheter och service. Förebyggande insatser kan också förbättra situationen för barn och unga vilket på längre sikt minskar behovet av insatser vilket då även ha en positiv påverkan på samhällskostnader.

Några citat:

”Många känner sig frustrerade och inte lyssnade på i Gottsunda. Frustrationen har gått ner i ålder. Känslan av otrygghet har sjunkit ner i låga åldrar vilket är mycket oroande.”

”I Gottsunda måste många verksamheter behandla frågor som egentligen inte berör dem, ex. vårdcentralen, affärsbiträdet etc. får frågor som ”hur får jag bostad?”. Det saknas en social service i området, många åker inte ner till stan för att försöka hitta rätt”

”Behöver hitta nya sätt att möta människor och hjälpa dem – utifrån deras förutsättningar.”

”Samhällsvägledare kan anställas t ex på biblioteket, dit folk ändå hittar”

”Hitta nya sätt att möta de utmaningarna som uppkommer, kunna anpassa sig. Servicen vara nära och enkel.”

”Försäkringskassan, arbetsförmedling mm – kompensatoriska insatser för sämre socioekonomiska förutsättningar.”

”Satsa på skolan, föreningslivet, socialtjänsten, fältarbete.”

”Förebyggande arbete för att skapa förtroende för myndigheter.”

”Närvarande poliser som syns och bygger relationer i centrum och i skolan. ”

”Bemannad lokal, aktiv, polisstation behövs. Öppet någon timme i veckan hjälper inte och möjliggör inte byggande av varaktiga relationer.”

”Man vågar inte göra orosanmälan till socialtjänsten. Skolan vågar inte.”

”Anmälningar från skolan och polis till socialtjänsten: behöver blanketten utvecklas?”

”Socialtjänsten i Gottsunda är en attraktiv arbetsplats med liten personalomsättning.”

”Många kan bli bostadslösa om man tvingar ut folk som inte har rätt att bo. Resurssvaga personer samlas och blir kvar i vissa områden. När hyrorna ökar, ökar försörjningsstödet.”

”Jobba mycket mer aktivt i det förebyggande arbetet med ungdomar som är i riskzonen särskilt de under 12 år. Skola, socialtjänst och polis (SSP) behöver bli bättre på att identifiera ungdomar i riskzonen.”

”Angeredsutmaningen – 40 företag knutna till samarbetet – knutna till Angeredskolan med en mängd olika insatser. Sommarjobbare, lokal arbetskraft mm.”

”Gottsundadagen är ett bra exempel på när familjer lockas till en plats vilket skapar trivsel och trygghet.”

Förstärkt kultur- och föreningsverksamhet

I Gottsundaområdet finns det idag en omfattande kultur- och föreningsverksamhet. För att stärka Gottsundas roll i staden och tackla områdets utmaningar behövs ytterligare verksamheter. Det fordras sannolikt också en översyn vilka befolkningsgrupper som idag nås av olika insatser och hur dessa insatser kan bli mer inkluderande.

Några citat:

”Vad behövs i centrum, bibliotek, kulturpunkten? – behöver mer verksamheter.”

”Genus: blir ofta fokus på killar, unga män. Men hur stärker vi tjejer?”

”Treklangen: Lokalen behöver ses över, andra aktörer behövs, kulturförvaltning har ett uppdrag att tillsammans med stadsbyggnadsförvaltning att se över Treklangen och lokaler, arbetsmarknad och socialförvaltning behövs med.”

”Studiefrämjandet – verksamhetsledare för ett föreningshus. Människor som kommer diskuterar upplevd otrygghet. Många kvinnliga deltagare.”

”Det krävs mycket jobb att få föreningslivet att fungera. Vissa föreningar är hierarkiskt byggda och styrs av ordföranden. Därför måste de ges stöd. Studiefrämjandet driver därför föreningshuset för att ge adekvat stöd.”

”Svenska kyrkan – många söker sig till Gottsunda kyrkan och tycker att det är en lugn plats att komma till.”

”Kulturförvaltningen ansvarar för flera verksamheter, utmaningar hur lägger vi pengarna idag och lägger vi det på rätt saker? Fritidsgården ligger på Bandstolsvägen, personalen har jobbat länge och är trygg men saker händer runt omkring, t.ex. bränder. Utmaning är att ungdomar som inte bor på Bandstolsvägen går inte dit. Det finns även hinder i och med att de inte får gå dit.”

”Tjej i 20 års ålder vågar inte visa sitt ansikte i Gottsundafilmen för att hon inte visste vad som skulle kunna hända.”

”Skapa utbyten mellan staden och Gottsunda. T ex utbyte mellan teatern i Gottsunda och Stadsteatern. Skapa trygghet mellan stadsdelarna genom utbyten.”

”Finns ingen organiserad idrottsverksamhet.”

”Svårt nå ungdomar (10–26 år) – de har en färdig bild av hur det ser ut. Svårt att nå dem om du inte är förankrad här och pratar deras språk.”

”Skolan har haft matkvällar, föräldrarna lagar mat i skolmatsalar. Mat från olika länder. Finns kvinnoföreningar i Gottsunda.”

Behov av uppsökande och riktad verksamhet

Arbetsfrekvensen i centrala delarna av Gottsundaområdet understiger kraftigt kommungenomsnittet. Det finns grupper av boende, bland annat unga personer och hemmavarande kvinnor, som vare sig finns inskrivna hos Arbetsförmedlingen, studerar eller arbetar. För att nå dessa grupper behövs en organiserad uppsökande verksamhet i Gottsunda. Initiativ för bättre samverkan mellan bl.a. AF, socialtjänst och studieförbund/civilsamhällesorganisationer efterlystes i workshoparnas grupparbeten

Några citat:

"AF har ingen uppsökande verksamhet – digital fokus man ska klara sig själv. AF har ett särskilt uppdrag att arbeta med Gottsunda utifrån den nya klassningen."

"Arbetsförmedlingen i Gottsunda/Samverkan med socialtjänsten"

"Uppdraget för Arbetsförmedlingen är att förbättra matchningen mellan arbets sökande och arbetsgivare. Uppsökande verksamhet skulle minska/försämra resultaten för Arbetsförmedlingen då fler skulle skrivas in som arbetslösa."

"Arbetsförmedlingen behöver bli bättre på uppsökande verksamheter. De ungdomar som inte har föräldrar som pushar dem behöver bli uppsökta. Att prioritera hyresgästernas barn kan vara ett bra sätt att lyfta in de personer som har särskilt svårt att hitta jobb. De ungdomar som redan har ett nätverk har mycket lättare att hitta ett jobb."

"Mer samarbeten, uppsökande och undersökande verksamhet för att se hur man kan underlätta för folk att utbilda sig och komma in i jobbsökningsprocess. Kan biblioteken göra mer?"

"Många är inte inskrivna på AF, finns utanför systemet – behöver jobba med uppsökande verksamhet för att nå dessa. GD har dock beslutat att AF inte ska jobba med uppsökande verksamhet- Det är socialtjänstens uppgift att bedriva uppsökande verksamhet."

"Inom AF drivs många projekt som drivs tillsammans med andra parter. Om man driver projekt ska de utvärderas och gärna skalas upp till ordinarie verksamhet."

"Handla upp sociala företag att driva t ex kulturpunkten och andra verksamheter i Gottsunda."

"Angående praktik, kan man ställa hårdare krav? T.ex. att man måste anställa ett visst antal av praktikanterna."

"Ställa krav i markanvisningar på att delar av arbetskraften ska anställas i Gottsunda."

"Jämställdhet - skapa jobb även för kvinnor (exempel med praktikjobben inom bygg). Går det att samverka och skapa en bas med olika jobb som personer kan rotera mellan?"

"Förvånad över att arbetslösheten är så hög. Arbetsförmedlingen har gett intrycket till fastighetsbolagen att det inte finns några särskilda arbetsmarknadsbehov i Gottsunda (!). En hög arbetslöshet sliter på husen men det är också en sämre betalningsförmåga. Det blir en helt annan belastning i områden när människor inte arbetar. Är man på jobbet och barnen på förskolan/skolan om dagarna så inte slits bostäderna eller området."

"Många verksamhetsägare vill ha in större spridningar (bland de jobbsökande, bs?), men har svårt att hitta rätt. Det finns exempel på när man har tagit in fler lokala, då har andra lokala börjat höra av sig för att söka jobb. Rekryteringsdagar på Gottsunda Centrum. Arbets sökande får träffa olika arbetsgivare i området."

"I ett utsatt område finns det många människor som inte ens identifierar sig som arbetsökande även om man inte har ett jobb. Identiteten för många kvinnor är att vara hemma och ta hand om barnen och laga mat. Behovet för kvinnor att få komma ut i samhället och göra annat är stort men många har svårt att komma ut och ta del av de arbetscirklar etc. som finns."

"Det blir ett väldigt stort fokus på män när man talar om arbetslösheten i utsatta områden. Det är främst män som jobbar i många kulturer. Ojämsliddheten är inbyggd i systemet, även i det svenska samhället. Integration når man lättast genom mammorna och inte genom papporna men det talas det lite om."

"Effekten av den höga arbetslösheten för arbetsmarknadsförvaltningen blir tydlig. Försörjningsstöd är inkomsten."

"Arbetsmarknadsförvaltningen behöver finnas på plats i utsatta områden. SFI-undervisning i området, bistå med hjälp i CV-skrivande. Många är väldigt praktiktrötta."

"Hur kan man jobba gränsöverskridande? Praktikplatser har provats under så lång tid – många är nu praktiktrötta. Riktiga jobb behövs kanske mer än någonsin."

"Uppsalahem lägger mycket krut på sommarjobbarna. De får delta i en intervju, det får återkoppling på sin CV. De kan dessutom vara bolagets kommande hyresgäster = dubbel vinst."

"Nästa år kommer Uppsalahem att sätta ihop olika grupper för ökat utbyte."

"Hitta de jobb där det är meriterande att vara Gottsundabo".

"Viktigt att känna att folk har anställning på verksamheterna i området."

"Hur kan kommunen arbeta uppsökande för att hitta ungdomar som inte är anmälda till arbetsförmedlingen och inte söker försörjningsstöd och vad kan kommunen erbjuda dem?"

"Äldre kvinnor som vistas hemma är den största försörjningsgruppen. Hur kan vi aktivera dem i samhället?"

"Uppmärksamma de 'dolda kvinnorna'."

Samverkan kommun - fastighetsägare

Det finns förbättringsmöjligheter genom att koppla samman fysiska och sociala frågor. Detta kan göras inte minst i samverkan mellan olika delar av den kommunala verksamheten och fastighetsägare. Samarbeten som formaliseras mellan fastighetsägarna och Uppsala kommun kan förtydliga roller, ambition och åtaganden aktörerna emellan. En fastighetsägarförening har under en längre tid diskuterats. Det skulle sannolikt vara positivt med en formaliserad samverkan mellan kommunen och fastighetsägare i området. Exempel på tänkbara samarbeten skulle kunna röra arbetsmarknadsfrågor, såsom praktikplatser och olika former av anställning inom ordinarie drift, trapphusvärdar, trygghetsvärdar och andra åtgärder för ökad trygghet och trivsel och minskad skadegörelse. En åtgärd där fysisk utveckling kan ge sociala mervärden är att i samband med nybyggnation ställa krav på lokala praktik-/arbetsmarknadsinsatser (sociala klausuler).

Några citat:

"Eftersatt löpande underhåll av bostadshusen. Problematisk när det är svåra förhållanden. Oklara uthyrningsförhållanden, folk bor i vissa fall väldigt många i varje lägenhet vilket leder till trångboddhet, social utsatthet men också ett hårt slitage på lägenheterna och en problematisk situation för fastighetsägarna/bolagen."

”Cirkulär ekonomi/Bytescentral. Lindängen Returen – samarbete med föreningar, återvinning, men även skor, idrottsutrustning. Alla kunde gå fritt gå dit för att ta saker som man behövde. Två anställda.”

○ ***Svarta kontrakt och andrahandsuthyrning mm***

”Problem med svarta kontrakt – finns en bas av verksamhet som inte är öppen. Skapar trångboddhet, dåliga boendemiljöer och otrygghet. Andrahandsuthyrning, ca 15 %.”

”Carnegie ska starta en process och se över vilka som har rätt till att bo i våra fastigheter-problem med svartuthyrning. Andrahandsuthyrning kan lösas genom detektivarbete. Öka andelen bostadsrätter i området.”

”Eftersatt löpande underhåll av bostadshusen. Problematisk när det är svåra förhållanden. Oklara uthyrningsförhållanden, folk bor i vissa fall väldigt många i varje lägenhet vilket leder till trångboddhet, social utsatthet men också ett hårt slitage på lägenheterna och en problematisk situation för fastighetsägarna/bolagen.”

○ ***Fastighetsägarförening i Gottsunda***

”Fastighetsägarförening är intressant! Stor personalomsättning har lett till att det inte startat.”

”Fastighetsägarförening. Uppsalahem, Carnegie, UKFAB, Polisen, Hyresgästföreningen, Rikshem, Stadsbyggnadsförvaltningen, Mattias. Fler kommunala förvaltningar... stadgar på gång.”

”Carnegie, CSR-arbete, 5 trygghetsvårdar (Fryshuset). Ska lägga mycket fokus på samarbete med fokus på ungdomar under hösten. Sommarjobb mm.”

”Samverkan mellan socialtjänsten och andra aktörer kan bli bättre, idag samarbetar vi endast med Uppsalahem. Bostadsbolagen vill inte ha kunder från socialtjänsten. Vi får inte gå in och kolla andra ärenden vilket gör det svårare att få koll på vilka vi betalar ut försörjningsstöd till. Får inte kolla upp om försörjningsstödstagare får andra bidrag.”

Analys – möjligt fortsatt arbete och behov av konkreta insatser i närtid

Håll samman arbetet

Socialt utsatta områden har länge varit föremål för olika typer av projekt, framförallt av social karaktär. Alltför ofta har dessa projekt varit otillräckligt koordinerade och saknat långsiktig koppling till metodutveckling inom ordinarie verksamhet.

Utmaningarna och möjligheterna i Gottsundaområdet är komplexa. Området står inför stora fysiska förändringar. Med kloka kopplingar mellan fysiska och sociala investeringar finns betydande möjligheter att skapa en positiv social utveckling.

Vissa frågor behöver hanteras akut på kort sikt, medan andra är beroende av uthållighet i långsiktiga utvecklingsprocesser. För att skapa framsteg på lång sikt behövs målbilder som alla berörda aktörer gemensamt kan sträva mot. Det behövs även forum där dessa aktörer, som är ömsesidigt beroende av varandra för att kunna uppnå målbilderna, regelbundet kan utbyta information och erfarenheter kring pågående och planerade insatser. Insatser som görs, eller inte görs, av en aktör påverkar andra aktörer.

Sektorsöverskridande arbete skapar också förutsättningar för att se på utmaningar och möjligheter utifrån ett bredare samhällsekonomiskt perspektiv.

Lokala utforskande forum

Uppsala kommun skulle kunna ta initiativ till ett ”lokalt utforskande forum” där de största offentliga aktörerna (kommun, arbetsförmedling, försäkringskassa, polis, region m.fl.) tillsammans med fastighetsägare, studiefrämjande, hyresgästföreningen, civilsamhälle, m.fl. börjar titta på ett bättre gemensamt resursutnyttjande.

Beräkningar av samhällskostnader för olika aktörer i Gottsunda (exempelvis hur en ökad sysselsättningsnivå påverkar olika aktörer och verksamheter) skulle kunna fungera som underlag för verksamhet i sådana lokala forum.

De organisationer som varit med att organisera workshopparna, Citylab/Sweden Green Building Council, Decode och Tyréns har startat processer för att i sina verksamheter ta tillvara erfarenheter från Uppsala kommuns utvecklingsarbete med brett deltagande i Gottsunda.

Utveckla former för lokal delaktighet

I områden som präglas av social utsatthet är ofta förtroendet för samhällets instanser lågt. Boende i dessa områden är ofta underrepresenterade som förtroendevalda och valdeltagandet lägre än genomsnittet. I Gottsundaområdet finns valkretsar där valdeltagandet är på de lägsta nivåerna i Uppsala kommun (under 60 %).

Mycket kommer att hända i Gottsundaområdet under de kommande åren. För att förstärka ett underifrånperspektiv blir därför delaktighetsprocesserna extra viktiga. Det är väldigt tidskrävande och svårt att nå fram till alla målgrupper om dialogarbete påbörjas och genomförs inom varje enskilt projekt (av fysisk eller social karaktär). Om däremot en bred delaktighetsprocess, där forum, kanaler och relationer mellan olika aktörer och boende gradvis arbetas fram, skapas bättre förutsättningar för lokal delaktighet i de olika projekten. Det möjliggör ökad förståelse för och inflytande på hur Gottsunda kan utvecklas. Olika insatser kan då också bli mer välriktade och i ökad utsträckning bidra till att uppnå gemensamma mål.

Behov av konkreta insatser i närtid

Under workshopparna nämndes ett antal områden med behov av konkreta insatser i närtid. Dessa listas nedan tillsammans med de aktörer som bedöms vara av särskild vikt att de aktivt deltar i utvecklingsarbetet. Samtliga insatser kan med fördel utvecklas med stor involvering från boende i området. Genom lokal påverkan och delaktighet kan acceptansen för insatserna öka vilket bäddar för ökad framgång.

- ***Utveckling av förutsättningarna för Gottsundaskolan på kort och lång sikt***

På längre sikt utreds möjligheterna för att utveckla ett nytt läge för Gottsundaskolan där fler skolplatser kan möjliggöras med ändamålsenliga funktioner och placering samt hur denna ska kunna samnyttjas med andra verksamheter och behov. Gottsundaskolan är dock i behov av upprustningsinsatser i närtid för att kunna bibehålla förutsättningar för att vara en attraktiv och välfungerande skola. På längre sikt rör utvecklingsfrågorna utöver Gottsundaskolan även Treklangen skola, Mötesplats treklangen, Gottsundabadet, Gottsunda Boule & bollhall, och området kring Musikparken.

- Mest berörda aktörer kortsiktigt: Utbildningsförvaltningen, UKFAB, Stadsbyggnadsförvaltningen (fastighet – lokalförsörjning).
- Mest berörda aktörer långsiktigt: Stadsbyggnadsförvaltningen (plan och bygg, mark och exploatering, fastighet – lokalförsörjning, gata-park), Utbildningsförvaltningen, Kulturförvaltningen, UKFAB

- *Hotspot på Bandstolsvägen*

Den sociala oro som under många år förekommit i Gottsundaområdet har till stor del varit koncentrerad till Bandstolsvägen. Att möjliggöra stadsutveckling i detta läge är högt prioriterat och av denna anledning har detaljplanearbete påbörjats parallellt med planprogramarbetet. Vid Bandstolsvägen sker nu detaljplanering (detaljplan för kvarteret Linklubban), men ny bebyggelse i enlighet med den under framtagande detaljplanen kommer sannolikt inte kunna påbörjas förrän tidigast 2019. Denna plats är i behov av snabba och synliga insatser i närtid. På Bandstolsvägen kommer i närtid ny belysning, av såväl temporär som permanent karaktär, att tillföras och i områdets absoluta närhet kommer Lina Sandells park att utvecklas (färdig höst 2018).

Vid sidan av dessa påbörjade utvecklingsprojekt som förverkligas i närtid behövs ett helhetsgrepp för ökad trygghet på denna plats. Inom ramen för ett sådant grepp inkluderas frågor som nedskräpning, klotter, vegetation, parkering, verksamheter, entréer mm.

- Mest berörda aktörer: Stadsbyggnadsförvaltningen (gata-park, plan och bygg, mark och exploatering), KLK (säkerhet, social hållbarhet) och D Carnegie. Inkluderade i utvecklingsarbetet bör även D Carnegies hyresgäster tillika lokala verksamhetsutövare vara – KFUM Gottsunda fritidsgård, Musikhuset Musicalen (Studieförbundet), Grönsakshuset, Verona, Edda förskola – samt lokala hyresgästföreningen, Polismyndigheten och Brandförsvaret.

- *Etablera fastighetsägarsamverkan*

Områdets stora fastighetsägare har stort inflytande i många olika typer av frågor kopplade exempelvis till trygghet, trivsel och lokal delaktighet/mobilisering för ökad kollektiv styrka. Genom att formalisera samverkan fastighetsägare emellan och jämte kommun och andra aktörer skapas ett forum där frågor kan hanteras och synergier kan möjliggöras.

- Mest berörda aktörer: områdets stora fastighetsägare (Uppsalahem, D Carnegie, UKFAB, Rikshem), Stadsbyggnadsförvaltningen (plan och bygg, gata-park), Kommunledningskontoret (säkerhet, social hållbarhet), Arbetsmarknadsförvaltningen, Kulturförvaltningen

- *Synergier av om- och nybyggnation*

En omfattande exploatering planeras i Gottsundaområdet och det finns ett stundande renoveringsbehov i befintliga hyresrättsbostäderna. D Carnegie som är fastighetsägare på Bandstolsvägen, Linrepevägen och Spinnrocksvägen har redan inlett renovering i samband med ut-/omflyttning, en process som är tänkt att pågå cirka ett decennium. Uppsalahem står inför uppstart av renovering inom de närmsta åren. Med anledning av Uppsalahems stora fastighetsbestånd i området kommer denna renovering pågå under flera decennier.

Renoveringsbehov återfinns även hos andra fastighetsägare med mindre bostadsbestånd i Gottsundaområdet. I samband med att om- och nybyggnation kommer stora finansiella resurser att riktas till Gottsundaområdet. Genom att möjliggöra att dessa investeringar bidrar till social utveckling i form av bland annat ökad tillgänglighet på arbetsmarknaden via lokala arbetsmarknadsinsatser kan positiva synergieffekter skapas.

- Mest berörda aktörer: områdets stora fastighetsägare (Uppsalahem, D Carnegie, UKFAB, Rikshem), Arbetsmarknadsförvaltningen, Stadsbyggnadsförvaltningen (mark och exploatering, gata-park, plan och bygg) samt Arbetsförmedling, Försäkringskassan.